

Tabela uwag z konsultacji publicznych projektu uchwały ws. przyjęcia Programu regulacyjnego na lata 2026-2028

Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ strona/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi	Propozycja zmiany Podmiotu zgłaszającego	Odpowiedź MRIT na uwagi
Program regulacyjny na lata 2026-2028					
1.	Uwaga ogólna	Pracodawcy RP	<p>Wzmocnienie roli Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w procesie planowania, przygotowania i komunikacji zmian prawa wpływającego na warunki prowadzenia biznesu.</p> <p>Praca ministra X nad zmianą warunków prowadzenia biznesu powinna być poprzedzona akceptacją zakresu i celów przez KERM a decyzja KERM w tym zakresie powinna być poprzedzona prekonsultacją społeczną.</p>	<p>Zwracamy uwagę na potrzebę wyważonego podejścia do kształtowania polityki gospodarczej w Polsce. Polityka podatkowa i regulacyjna stanowi instrument realizacji celów publicznych, jednak jej skuteczność zależy od przewidywalności i spójności procesu decyzyjnego. Kluczowe jest, aby decyzje te były poprzedzone dialogiem oraz właściwą oceną ich skutków. Podkreślamy, że długoterminowe projekty inwestycyjne wymagają stabilności regulacyjnej – w szczególności co do kosztów pracy i obciążeń podatkowych. Częste i nieprzewidywalne zmiany w tych obszarach blokują planowanie i realizację inwestycji. Rozwinięcie ww. argumentacji zawarto w rekomendacji 2 na stronie 14 raportu „Jak obudzić inwestycje w Polsce” dostępnym pod poniższym linkiem: https://pracodawcyrp.pl/storage/app/media/STYCZE%C5%83%202026/pracodawcy_raport_inwestycje_final_compressed.pdf</p>	<p>Wyjaśnienie Zgodnie z Zarządzeniem nr 11 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2024 r. w sprawie Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów projekty mające wpływ na warunki wykonywania działalności gospodarczej mogą podlegać rozpatrzeniu w ramach KERM. Zdarza się również, że ZPPR na etapie rozpatrywania wpisu projektu do wykazu prac Rady Ministrów kieruje taki projekt pod obrady KERM. Tym samym nie wydaje się wskazane doprecyzowanie roli KERM w programie regulacyjnym.</p>

2.	Uwaga ogólna	Pracodawcy RP	<p>Program legislacyjny na lata 2026-28 powinien w naszej ocenie uwzględniać systemowe podejście do kwestii stanowiących strategiczne wyzwania i szanse dla Polski. Obok opracowywania i dyskusji nad szczegółowymi zmianami prawa w wielu dziedzinach powinna zostać znaleziona przestrzeń (np.: w ramach RDS) na debatę i planowanie systemowych polityk państwa w zakresie strategicznych szans i wyzwań.</p> <p>Rozwój technologii, starzenie się społeczeństwa i spadek liczby osób w wieku produkcyjnym z 22 do 13 milionów, a także konieczność obudzenia inwestycji – powinny stanowić przedmiot prac realizowanych z uwagą i zaangażowaniem Rządu podobną do projektu „SprawdzaMY”.</p>	<p>Sygnalizujemy, że proces powinien określić listę najważniejszych strategicznych szans i wyzwań (jak obok: technologia, kryzys demograficzny, inwestycje), które powinny być kolejno opracowane w gronie RDS. Celem nie jest sama tylko dyskusja, lecz diagnoza problemów, określenie celów i sposobu ich realizacji. Całość stanowi formę prekonsultacji – stworzenia ram, w których później powstawać będą zmiany przepisów np.: w zakresie emerytur, mieszkalnictwa czy usług publicznych. Wartością dodaną dla rządu byłoby zaangażowanie partnerów społecznych także w wybory trudne politycznie, na zasadzie „jak zażegnamy problem” lub „jak wykorzystamy szansę” a nie na zasadzie „lepiej nic nie zmieniamy.”</p> <p>Szczegółowy opis w zakresie inwestycji znajduje się w raporcie „Jak obudzić inwestycje w Polsce” w rozdziale „Adekwatna polityka gospodarcza wobec strategicznych wyzwań” na stronie 62 raportu.</p> <p>https://pracodawcyrp.pl/storage/app/media/STYCZE%202026/pracodawcy_raport_inwestycje_final_compressed.pdf</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Zgodnie z art. 71a ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej.</p> <p>Program regulacyjny nie określa strategicznych szans i wyzwań, bo te są wyznaczane w innych strategicznych dokumentach rządowych. Program jest komplementarny do dokumentów o charakterze strategicznym, które poruszają wspomniane kwestie.</p> <p>Ponadto warto wskazać, że zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców Rada Dialogu Społecznego będzie zaangażowana w proces opiniowania informacji o wynikach bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 70 ust. 4 pkt 1). Należy jednocześnie zauważyć, że na podstawie art. 71b Prawa przedsiębiorców: do Programu regulacyjnego nie stosuje się ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</p>
3.	Uwaga ogólna	ZRP	<p>Należy pochwalić twórców programu regulacyjnego za kompleksowe podejście do omawianego zagadnienia, właściwą diagnozę problemów i interesujące pomysły ich rozwiązania. Istotne jest jednak, żeby teoria zawarta w programie znalazła swoje odzwierciedlenie w praktyce tworzenia i stosowania prawa w Polsce. Związek Rzemiosła Polskiego będzie dopingować rząd w kwestii realizacji programu oraz podkreślał wagę dobrego prawa dla skutecznego rozwoju gospodarczego Polski, zwłaszcza w sektorze małych i średnich firm.</p>		<p>Uwaga przyjęta do wiadomości</p>

4.	Uwaga ogólna	Krajowa Rada Notarialna	<p>Krajowa Rada Notarialna z aprobatą przyjmuje kierunki przewidywane w projekcie Programu Regulacyjnego na lata 2026-2028. W szczególności Krajowa Rada Notarialna pozytywnie odnosi się do przewidzianej w projekcie zasady „digital by default”, ukierunkowanej na przyjęcie tam, gdzie to możliwe, rozwiązań służących cyfryzacji w zakresie realizacji przez obywateli obowiązków dotyczących wniosków czy deklaracji. Warto w tym kontekście nadmienić, że 17 marca 2026 roku wchodzi w życie od dawna postulowane przez środowisko notarialne przepisy zmieniające ustawę - Prawo o notariacie oraz ustawę o księgach wieczystych i hipotece, pozwalające obywatelom składać, w postaci elektronicznej za pośrednictwem notariusza, wnioski o wpis w księgach wieczystych praw wynikłych z dziedziczenia potwierdzonego notarialnym aktem poświadczenia dziedziczenia. Przełoży się to niewątpliwie na zmniejszenie obciążenia obywateli i sądów wieczystoksięgowych skomplikowanymi, tradycyjnymi wnioskami składanymi w postaci papierowego formularza. Zarazem wymaga wskazania, że Krajowa Rada Notarialna - w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości - przygotowała już projekt dalej idących przepisów, według których także inne wnioski o wpisy w księgach wieczystych (także takie jak np. ujawnienie zmian wynikłych z orzeczeń sądowych, wykreślenie wygasłych hipotek czy służebności, korekty nazwisk wynikające z zawarcia związku małżeńskiego itd.) będą mogły być przez obywateli składane w postaci teleinformatycznej za pośrednictwem notariusza, zamiast klasycznego papierowego formularza KW-WPIS. Przyjęcie tych regulacji wpisuje się</p>		Uwaga przyjęta do wiadomości
----	--------------	-------------------------	---	--	-------------------------------------

			<p>niewątpliwie w zasadę „digital by default” i stanowić będzie dalszy krok w cyfryzacji obrotu cywilnoprawnego, służąc zarazem usprawnieniu postępowania wieczystoksięgowego. W tym zakresie prowadzone przez Krajową Radę Notarialną we współpracy ze stroną rządową prace są zbieżne z ogólnym, bardzo pożądanym kierunkiem prac rządu. Zarazem Krajowa Rada Notarialna jako ustawowy reprezentant notariatu wskazuje, że kierunek zakładający zmniejszenie i równoważenie obowiązków administracyjnych jest przez środowisko notarialne oczekiwany z dużą nadzieją w obliczu licznych obciążeń natury administracyjno-biurokratycznej, którymi w ostatnich latach obciążono notariuszy, będących niemal bez wyjątku mikroprzedsiębiorcami.</p>		
5.	Uwaga ogólna	FOR	<p>Ograniczanie zbędnych regulacji i obciążeń jest jednym z kluczowych warunków zwiększenia produktywności, przyspieszenia inwestycji prywatnych oraz poszanowania konstytucyjnych wolności, w szczególności wolności działalności gospodarczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedstawiony do konsultacji projekt w niewystarczającym stopniu realizuje deklarowany cel. Program w obecnym kształcie proponuje głównie punktowe, a miejscami pozorne udoskonalenia procesu legislacyjnego. Propozycja skupia się na aktualizacji formularzy oceny skutków regulacji, stosowaniu metadanych czy narzędzi IT, jednak nie przedstawia konkretnego planu realnej deregulacji, rozumianej jako systematyczne usuwanie zbędnych obowiązków, zezwoleń, licencji, sankcji czy innych ograniczeń praw i wolności. Co więcej, w programie znajdują się zapowiedzi wprowadzenia większej ilości regulacji w wielu niezwiązanych z deklarowanym celem uchwały obszarach. 		<p>Wyjaśnienie Zgodnie z art. 71a ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej. W tym sensie jest to element programowania prac rządu, ale nie oznacza to, że inne działania nie będą podejmowane przez Radę Ministrów. Program stanowi element realizacji zasady przejrzystości w działaniach rządu, umożliwi publiczną debatę nad jego zamierzeniami, stanowi narzędzie budowania porozumienia wśród interesariuszy.</p>

		<ul style="list-style-type: none">• Program bardzo wąsko realizuje delegację z art. 71a ust. 4 w zw. z art. 70 ust. 3 ustawy – Prawo przedsiębiorców, ograniczając do wprowadzenia częściowych i niewystarczających usprawnień mechanizmów oceny skutków regulacji.• Część planowanych działań ma charakter odwrotny do deklarowanego, gdyż przewidziane jest wprowadzenie nowych przepisów i obowiązków. Program powinien wyraźnie rozdzielać deregulację, tj. usunięcie obowiązku, od jego uproszczenia czy cyfryzacji. W przedstawionym projekcie upraszczanie i cyfryzacja przedstawiane są błędnie jako deregulacja.• Wobec tego, aby program był narzędziem rzeczywistej deregulacji i usprawnienia procesu legislacyjnego, przedstawiamy poniższe uwagi i postulaty zmian. Program w obecnej wersji nie jest planem deregulacji, czy lepszej regulacji, lecz zbiorem ogólnikowych deklaracji. Zapowiadane jest wprowadzenie „wskazówek”, warsztatów, monitoringu czy używanie metadanych, podczas gdy deregulacja polega przede wszystkim na redukcji istniejących obowiązków i barier. Program powinien być skonstruowany tak, aby jego rdzeniem były konkretne mechanizmy przeglądu i redukcji obowiązków nakładanych przez państwo, oraz wyraźne bezpieczniki zapobiegające ponownemu narastaniu regulacji w przyszłości.		
--	--	---	--	--

6.	Uwaga ogólna	FOR	<p>Program wskazuje, że planowane działania dotyczą głównie warunków podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej oraz koncentruje się przede wszystkim na obciążeniach wynikających z obowiązków informacyjnych (rozdz. I). Tymczasem delegacja ustawowa wynikająca z art. 71a ust. 1 w zw. z art. 70 ust. 3 ustawy – Prawo przedsiębiorców obejmuje co do zasady wszystkie akty normatywne, które wpływają na warunki prowadzenia działalności przez mikro-, małych i średnich przedsiębiorców (a nie tylko regulacje dotyczące rejestracji, rozpoczęcia czy zakończenia działalności). Z punktu widzenia skuteczności deregulacji, program powinien zatem obejmować wszystkie przepisy oddziałujące na MŚP i obywateli, a nie jedynie procedury rejestrowe czy informacyjne. Ograniczenie procesu deregulacji do wąskiego pola pomija większość realnych barier i utrudnień w prowadzeniu działalności gospodarczej. Program powinien wprost objąć te obszary, bo to one w największym stopniu ograniczają wolność gospodarczą i osobistą.</p>		<p>Wyjaśnienie Program regulacyjny jest instytucją ustanowioną w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, która - jak wynika z jej art. 1 - określa zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prawa i obowiązki przedsiębiorców oraz zadania organów władzy publicznej w tym zakresie. Zgodnie z art. 71a ust. 1 i 2 Prawa przedsiębiorców Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, uwzględnia wyniki przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych oraz obejmuje planowane działania w zakresie zmniejszenia obciążeń administracyjnych oraz dokonywania oceny funkcjonowania aktów normatywnych. Celem Programu regulacyjnego nie jest wyczerpujące wymienienie wszystkich działań podejmowanych lub planowanych przez rząd. Wskazane w projekcie Programu regulacyjnego działania i cele należy interpretować w takim kontekście.</p>
7.	Uwaga ogólna	FOR	<p>Konstrukcja programu nie tworzy realnych zobowiązań po stronie administracji rządowej ani nie daje narzędzi do egzekwowania deklarowanego efektu deregulacyjnego. Aby program osiągnął swój cel, powinien zawierać mechanizmy zobowiązujące poszczególnych ministrów do realnej ewaluacji przepisów. Należy również wprowadzić mechanizmy rozliczenia z wyników ich pracy. Obecne w projekcie mierniki, tj. jedna ewaluacja ustawy sprzed 2001 roku oraz 30 propozycji deregulacyjnych rocznie, są niewystarczające. Ministrowie powinni być rozliczani z ilości rzeczywiście usuniętych obowiązków nakładanych na obywateli –</p>		<p>Wyjaśnienie Zgodnie z art. 71a ust. 1 Prawa przedsiębiorców Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej. Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu regulacyjnego na lata 2026-2028 ma charakter aktu normatywnego wewnątrznie obowiązującego. Program regulacyjny nie wprowadza, w szczególności nie zastępuje, mechanizmów rozliczalności ministrów, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązujących. Przykładowo: zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r.</p>

			<p>niezależnie od tego, że ich likwidacja wymaga udziału parlamentu i prezydenta. Uzasadnieniem dla ewaluacji jedynie przepisów sprzed 2001 roku, jest fakt wprowadzenia w tym roku obowiązku dokonywania oceny skutków regulacji. Ze względu na częstą pozorność OSR, w tym przepisowywanie do nich całych fragmentów uzasadnień, lub nawet całkowitego braku oceny w części uchwalonych ustaw, data graniczna powinna zostać usunięta z projektu.</p>		<p>o Radzie Ministrów członkowie Rady Ministrów ponoszą odpowiedzialność za realizację działań Rządu odpowiedzialność w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, zaś - na podstawie ust. 3 wskazanego przepisu - Członek Rady Ministrów ma obowiązek realizować politykę ustaloną przez Radę Ministrów. Wskazany w projekcie Programu regulacyjnego rok 2001 jest istotny, ze względu na to, że wówczas instytucję oceny skutków regulacji (OSR) wprowadzono do Regulaminu pracy Rady Ministrów. Z proponowanej treści Programu regulacyjnego nie wynika, że ewaluacja wieloletnich przepisów dotyczących działalności gospodarczej ma się ograniczać do przepisów przyjętych przed wskazanym rokiem. Wręcz przeciwnie: wskazany w Obszarze 2, w Priorytecie 1, w Działaniu 1.5, przykład Ordynacji podatkowej, czyli ustawy z 1997 roku, która następnie była wielokrotnie nowelizowana (co najmniej 225 nowelizacji) wskazuje, że planowana ewaluacja ma dotyczyć również przepisów wprowadzonych do systemu prawnego po wprowadzeniu do tego systemu instytucji OSR. Chodzi o to, by dokonywać oceny obowiązujących rozwiązań i ich efektywności wobec braku pierwotnych wzorców ewaluacji (przykładem są przepisy przyjęte przed wprowadzeniem instytucji OSR ex ante, w której powinno znaleźć się m.in. wskazanie problemu uzasadniającego interwencję legislacyjną, rekomendowane środki interwencji, czy sposób ewaluacji ex post przyjętych rozwiązań). Niemniej – wobec wątpliwości interpretacyjnej – uzupełniono projekt przez doprecyzowanie, że chodzi o akty przyjęte przed 2001 rokiem, nawet jeśli były następnie nowelizowane.</p>
--	--	--	---	--	--

8.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Przyjaciół Pokrzywnicy w Sławoborzu	Program koncentruje się na zmniejszeniu obciążeń administracyjnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, jednak nie uwzględnia specyfiki organizacji pozarządowych prowadzących działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego. Podmioty te podlegają jednocześnie reżimowi prawa przedsiębiorców, przepisom podatkowym, ubezpieczeniowym oraz regulacjom dotyczącym sektora obywatelskiego, co skutkuje nałożeniem złożonych i często dublujących się obowiązków administracyjnych i sprawozdawczych. Program nie przewiduje działań deregulacyjnych adresowanych do tej grupy podmiotów.	Uzupełnić Program o działanie deregulacyjne dotyczące uproszczenia prowadzenia działalności gospodarczej przez organizacje pozarządowe, obejmujące w szczególności: ograniczenie dublujących się obowiązków sprawozdawczych wobec KRS, urzędów skarbowych i ZUS, uproszczenie procedur rozliczania działalności odpłatnej i gospodarczej NGO, cyfryzację i ujednoczenie formularzy administracyjnych dotyczących sektora obywatelskiego, Uproszczenie procedur oraz zmniejszenie obciążeń podatkowych i składek ZUS dla NGO prowadzących działalność gospodarczą Uproszczenie procedur dla przedsiębiorstw społecznych.	Wyjaśnienie Program regulacyjny koncentruje się na określeniu priorytetów Rady Ministrów zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej. Podniesione w uwadze kwestie dotyczące sektora obywatelskiego mogą zostać przedstawione w trakcie konsultacji projektu Strategii rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
9.	Uwaga ogólna	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Uwaga ogólna: numeracja poszczególnych priorytetów i działań może być myląca: w dokumencie są cztery różne działania o numerze 1.1. Byłoby wygodniej, gdyby numeracja priorytetów była kontynuowana w kolejnych obszarach i działaniach (czyli w obszarze 1 priorytety 1-4, w obszarze 2 priorytety 5-8)	Zmiana numeracji priorytetów ułatwi korzystanie z dokumentu.	Uwaga uwzględniona
10.	Uwaga ogólna	NSZZ „Solidarność”	NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę na fakt, że docelowo powinien zostać wzmocniony cały proces legislacyjny. Za niewystarczające uważamy, nadmierne skupianie się na kwestii wpływu projektowanych rozwiązań prawnych na sytuację przedsiębiorców. Obawiamy się dominacji skutków regulacji, które dotyczą jednej ze stron, strony przedsiębiorców. W zależności od przedmiotu regulacji, powinno się w sposób zrównoważony analizować wpływ projektowanych regulacji na sytuację m.in. pracodawców, pracowników, obciążeń administracyjnych czy też finansów publicznych. Ocena		Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, dlatego też kwestie dotyczące przedsiębiorców zostały w nim uwypuklone. Merytoryczna dyskusja nad oceną wpływu w rządowym procesie legislacyjnym będzie prowadzona na dalszym etapie prac nad nowymi formularzami, zgodnie z harmonogramem zawartym w Programie. Warto podkreślić, że Program uwzględnia też: Upowszechnianie zasady równoważenia

			wplywu regulacji ma wspomagać podejmowanie decyzji w zakresie rozwiązań regulacyjnych poprzez dostarczenie możliwie pełniej informacji.		obowiązków administracyjnych, Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne, Podnoszenie jakości oceny wpływu, Usprawnienie przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych wynikającego z ustawy Prawo przedsiębiorców czy Ocena wpływu do projektów europejskich, co ma za zadanie poprawę jakości rządowego procesu legislacyjnego.
11.	Wprowadzenie pkt 3 Geneza Programu	Pracodawcy RP	W naszej ocenie należy silniej wyeksponować rolę Polski jako promotora przejścia od koncepcji <i>Better Regulation</i> do aktywnej deregulacji (rozumianej jako usuwanie zbędnych norm, a nie tylko ich upraszczanie).	Proponowana zmiana brzmienia pkt. 3. Geneza Programu: „W Unii Europejskiej kluczowy impuls koncepcyjny do zmiany paradygmatu polityki regulacyjnej został nadany wraz z rozpoczęciem polskiej prezydencji w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 r. Polska zainicjowała wówczas przejście od tradycyjnego nurtu <i>Better Regulation</i> (koncentrującego się na jakości nowych przepisów) w stronę aktywnej deregulacji. Kierunek ten jest kontynuowany przez kolejne prezydencje. Przyjęty model zakłada nie tylko upraszczanie, ale przede wszystkim odważne i systematyczne usuwanie zbędnych oraz blokujących rozwój norm”.	Uwaga częściowo uwzględniona poprzez redakcję w pkt 3 Geneza programu.
12.	Wprowadzenie pkt 3 Geneza Programu	Pracodawcy RP	Należy uzupełnić Program o wyzwania towarzyszące procesowi deregulacji, które zapobiegą powtórzeniu błędów z procesu przyjmowania tzw. Omnibusu I. Kluczowe jest wprowadzenie wymogu zachowania odpowiedniego <i>vacatio legis</i> oraz zakazu nakładania się terminów wejścia w życie przepisów w ramach pakietów deregulacyjnych.	Proponowane dodanie treści do pkt. 3. Geneza Programu: „Doświadczenia z wdrażania Omnibusu I pokazały, że przedłużający się proces legislacyjny i brak klarownych ram czasowych drastycznie obniżają pewność prawną. Przedsiębiorcy nie mogą być zaskakiwani zmianami wprowadzanymi w ostatniej chwili, nawet jeśli są to zmiany korzystne. Deregulacja bez przewidywalności staje się dla biznesu dodatkowym kosztem operacyjnym, a nie oszczędnością.”.	Uwaga uwzględniona poprzez redakcję w pkt 3 Geneza programu. Wskazano na konieczność zachowania pewności i przewidywalności prawa.

13.	Wprowadzenie pkt 4 Program i inne dokumenty strategiczne	OFOP	Działalność gospodarcza (w tym np. ekonomia społeczna, rozwój lokalny) są silnie powiązane z działalnością sektora organizacji pozarządowych, ten zaś w sposób znaczny wpływa na działalność gospodarczą (np. organizacje wsparcia biznesu, CSR)	Dodać „planowaną Strategią rozwoju społeczeństwa obywatelskiego”	Uwaga nieuwzględniona Strategia rozwoju społeczeństwa obywatelskiego została zapowiedziana w ramach prac rządowych i nie została jeszcze uwzględniona w Wykazie prac Rady Ministrów. W programie uwzględniono dokumenty o charakterze programowym, które zostały wpisane do Wykazu.
14.	Wprowadzenie pkt 5 Cel i zakres Programu	OFOP	Kontrola społeczna przedsiębiorstw, szczególnie dużych, o znaczącym wpływie na środowisko czy na prawa konsumentów nie może być ograniczana.	W obszarze pierwszym zmienić na „dostarczanie informacji dla sektora publicznego lub stron trzecich, o ile nie narusza to prawa do informacji o środowisku czy interesów konsumentów”.	Uwaga częściowo uwzględniona Poprzez zwrócenie uwagi na konieczność ochrony interesu publicznego przy deregulacji - w opisie Obszaru I. Wyjaśnienie dodatkowe: z art. 20 Konstytucji RP wynika wolność prowadzenia działalności gospodarczej, która może być ograniczona jedynie w ustawie i jedynie wówczas, gdy to wynika z uzasadnionego interesu publicznego. Zapewnienie udostępniania informacji konsumentom są w wielu przypadkach uzasadnione właśnie interesem publicznym.
15.	Wprowadzenie pkt 6 Adresaci i beneficjenci programu	Pracodawcy RP	Podkreślamy, że stabilność i przewidywalność prawa to czynniki kluczowe dla przedsiębiorców również z uwagi na racjonalne planowanie rozwoju biznesu. Przedsiębiorcy nie mogą ograniczać się wyłącznie do bieżących potrzeb, prowadzenie biznesu wymaga długofalowych strategii rozwoju.		Wyjaśnienie Zaproponowane w programie działania mają przyczynić się do poprawy stabilności i przewidywalności prawa. Jednocześnie odpowiednia informacja na ten temat znalazła się w części dot. Genezy Programu.
16.	Wprowadzenie pkt 6 Adresaci i beneficjenci programu	NSZZ „Solidarność”	W części „Adresaci i Beneficjenci Programu”, wskazuje się, że adresatami programu będą: organy centralnej administracji publicznej i inne instytucje publiczne biorące udział w procesie legislacyjnym. Beneficjentami programu będą: przedsiębiorcy, konsumenci oraz ogół społeczeństwa, instytucje administracji publicznej, w tym administracja rządowa, parlamentarzyści, organizacje trzeciego sektora. Przedmiotowy katalog powinien zawierać także partnerów społecznych tj.		Uwaga uwzględniona

			<p>reprezentatywne organizacje związków zawodowych oraz organizacje pracodawców, biorące udział w procesie opiniowania aktów prawnych. Konsultacje społeczne są prowadzone w oparciu o art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 z późn. zm.), art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 440 z późn. zm.), art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 423).</p>		
17.	Wprowadzenie pkt 6 Adresaci i beneficjenci programu	OFOP	Opis organizacji trzeciego sektora (?) sugeruje zawężające rozumienie ich jako beneficjentów programu	Zmienić na „ organizacje pozarządowe , zainteresowanym polskim systemem prawnym w tym m.in. te które reprezentują sektor przedsiębiorców, te, które świadczą usługi publiczne czy te biorące udział w konsultacjach publicznych projektów legislacyjnych”.	Uwaga uwzględniona
18.	Priorytet 1 Dalsze działania deregulacyjne	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Rada Ministrów powołała specjalny zespół odpowiedzialny za identyfikację i eliminację zbędnych regulacji, aby ułatwić życie Polaków i obrót gospodarczy.	<p>Postulujemy, aby oprócz przedstawicieli rządu oraz strony społecznej w składzie takich zespołów lub jako organy opiniodawcze, uwzględnić również przedstawicieli organów kontrolnych, w tym Krajowej Administracji Skarbowej. Z naszego doświadczenia wynika, że np. już w trakcie perspektywy 2021–2027 dążono do uproszczenia zasad oświadczeniach wnioskodawców, nie została jednak zaakceptowana przez zespoły kontrolne KAS.</p> <p>Wobec powyższego, w naszej opinii, zasadne jest włączenie przedstawicieli organów kontrolnych już na etapie projektowania rozwiązań deregulacyjnych, co pozwoli ograniczyć ryzyko wdrażania rozwiązań trudnych do zastosowania w praktyce oraz wymagających późniejszych korekt. aplikowania przez przedsiębiorców o fundusze unijne, m.in. poprzez wprowadzenie wyłącznie elektronicznego</p>	Wyjaśnienie W prace Zespołu do spraw koordynacji procesu legislacyjnego wdrażającego deregulację są angażowani przedstawiciele różnych urzędów administracji publicznej, w zależności od omawianych tematów.

				<p>przedkładania dokumentacji. Część rekomendowanych usprawnień, w szczególności opartych na oświadczeniach wnioskodawców, nie została jednak zaakceptowana przez zespoły kontrolne KAS.</p> <p>Wobec powyższego, w naszej opinii, zasadne jest włączenie przedstawicieli organów kontrolnych</p>	
19.	Priorytet 1 Dalsze działania deregulacyjne	Pracodawcy RP	<p>Pracodawcy RP z dużą aprobatą odbierają deklarację kontynuacji działań deregulacyjnych rządu. Upatrujemy je jako zmierzające do ustabilizowania systemu prawnego Polski. W tym kontekście podkreślamy konieczność przeciwdziałania, nadal występującemu, zjawisku goldplatingu oraz zapewnienie odpowiedniego vacatio legis. Wskazujemy również na konieczność transparentnej współpracy ze stroną społeczną i monitoringu wprowadzanych zmian. W tym kontekście zwracamy m.in. uwagę na zasadność przeprowadzania prekonsultacji. Prowadzenie dialogu społecznego jeszcze na etapie powstawania pomysłu legislacyjnego pozwala na usprawnienie procesu, wcześniejsze zapoznanie się ze stanowiskiem strony społecznej oraz na pozyskanie dodatkowych opinii ekspertów.</p>		<p>Wyjaśnienie Wszystkie wskazane postulaty są elementami działań zaplanowanych w programie.</p>
20.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	BCC	<p>Wskaźnik: Przygotowanie co najmniej 30 propozycji deregulacyjnych rocznie w formie projektu lub projektów ustaw. W świetle informacji, że „Zgodnie z postanowieniem ministra do spraw nadzoru nad wdrażaniem polityki rządu, do końca II kwartału 2026 r. zaplanowano przyjęcie przez Radę Ministrów co najmniej 200 zmian deregulacyjnych”, liczba 30 propozycji deregulacyjnych rocznie jest zdecydowanie niedostateczna, nie</p>	<p><i>Przygotowanie co najmniej 250 propozycji deregulacyjnych w roku 2026, 100 w 2027, 100 w 2028, w formie projektu lub projektów ustaw.</i></p>	<p>Wyjaśnienie Wartość wskaźnika została określona na podstawie doświadczeń ministra właściwego ds. gospodarki w ramach dotychczasowych prac deregulacyjnych i umożliwia osiągnięcie adekwatnych rezultatów. Wskaźnik określa minimum i nie wyklucza się wyższej liczby propozycji deregulacyjnych przyjętych przez Radę Ministrów rocznie, co w znacznej mierze zależy od liczby i jakości zgłaszanych przez</p>

			wykorzystująca istniejącego już potencjału rządu ani nie odpowiadająca na oczekiwania przedsiębiorców dot. efektywnej kontynuacji procesu deregulacyjnego.		partnerów społecznych postulatów. Działania na rzecz uproszczeń należy analizować biorąc pod uwagę działania I.1.1. oraz działania I.1.2. i I.1.3. Przyjęcie do końca II kwartału 2026 r. przez Radę Ministrów co najmniej 200 zmian deregulacyjnych, ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej i uproszczenie formalności dla obywateli, poprzez ograniczenie zbędnych obciążeń, przyspieszenie procedur i tworzenie przejrzystego, efektywnego prawa ma charakter informacyjny, nie stanowi wskaźnika realizacji Programu i odnosi się do propozycji zgłoszonych w ramach inicjatywy SprawdzaMY przed przygotowaniem projektu Programu.
21.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	FOR	<p>Już w Działaniu 1.1 (Obszar 1, Priorytet 1) projektodawca deklaruje „punktowe upraszczanie przepisów”. Takie sformułowanie sugeruje niewielkie, kosmetyczne, czy wręcz pozorne zmiany i usuwanie przypadkowych przepisów zaproponowanych przez poszczególne ministerstwa.</p> <p>Prawdziwe zmniejszenie zbędnych obciążeń może nastąpić poprzez wprowadzenie mechanizmów takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klauzule wygaśnięcia (<i>sunset clauses</i>); • zniesienie prawnych barier i zwiększenie dostępu do zawodów regulowanych; • wprowadzenie obowiązkowej ewaluacji OSR ex-post, oraz mechanizmów zmiany lub usunięcia przepisów w przypadku negatywnej oceny ich obowiązywania; • twarde stosowanie zasady „jeden za jeden” lub „jeden za dwa” tj. na każdy wprowadzony nowy obowiązek na daną grupę adresatów, należy usuwać jeden lub dwa obowiązki już istniejące; • rozszerzenie zobowiązania Rady Ministrów i poszczególnych ministrów do ewaluacji obowiązujących ustaw – wraz ze 		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W Programie poza punktowymi zmianami deregulacyjnymi zaproponowano szereg działań, o których mowa w uwadze, w tym klauzule przeglądowe – działanie II.1.2 , mechanizmy zwiększające liczbę OSR ex post - działanie II.1.5 i II.1.6. OSR ex post jest, zgodnie z ustawą Prawo przedsiębiorców, obowiązkowy w przypadku braku konsultacji publicznych. Zasada jeden za jeden w żadnym z krajów, które ją stosują, nie jest bezwarunkowa – celem jest niedopuszczanie do zwiększania obciążeń i tak też jest realizowana w Polsce. W Programie zaproponowano również mechanizmy przeciwdziałania gold-platingowi. Inne propozycje FOR, w tym ograniczanie obciążeń w systemach zezwoleń i zawodów regulowanych, mogą być przedmiotem działań deregulacyjnych jako stałego mechanizmu rządowego.</p>

			<p>zwiększeniem benchmarku (z proponowanej jednej oceny rocznie), oraz usunięcie daty granicznej uchwalenia przepisów podlegających ocenie (w projekcie 2001 rok);</p> <ul style="list-style-type: none"> • usunięcie postanowień premiujących deregulację związaną z otoczeniem prawnym inwestycji spółek z udziałem Skarbu Państwa; deregulacja powinna obejmować wszystkie podmioty działające na danym rynku; • wprowadzenie mechanizmów eliminujących tzw. <i>gold-plating</i>, tj. przyjmowania regulacji ostrzejszych niż te wymagane przez ustawodawstwo unijne – poza obiektywnie uzasadnionymi przypadkami; • systemowy przegląd wszystkich regulacji oraz zmiana wskaźnika z „30 propozycji rocznie” na większą liczbę rzeczywiście usuniętych regulacji; • wprowadzenie mechanizmów utrudniających obchodzenie konsultacji publicznych czy wykorzystywanie ścieżki poselskiej zamiast rządowej; • przegląd obowiązujących sankcji administracyjnych i karnych, oraz preferencję dla środków jak najmniej represyjnych, takich jak pouczenia czy ostrzeżenia – tam gdzie będzie to wystarczające do osiągnięcia celu danej regulacji; • wykorzystanie istniejących projektów deregulacyjnych takich jak inicjatywa „SprawdzaMY” do włączenia poszczególnych obywateli i środowisk do procesu identyfikowania zbędnych barier. W celu realizacji delegacji ustawowej, tj. zmniejszenia obciążeń prowadzenia działalności gospodarczej, konieczna jest zmiana filozofii programu – z kosmetycznych zmian na zorganizowany i zinstytucjonalizowany plan redukcji zgód, 	
--	--	--	--	--

			<p>zezwoleń, koncesji, licencji, zmniejszenia obowiązków sprawozdawczych, ryzyka sankcji, uznaniowości decyzji administracyjnych, uciążliwości kontroli, redukcji kosztów zgodności, skomplikowania systemu podatkowego czy niestabilności prawa.</p>		
22.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	Konfederacja Lewiatan	<p>Lewiatan popiera kierunek wskazany w Programie, ale zwraca uwagę, że kanał zgłaszania barier powinien być trwale osadzony w systemie państwa, tak aby deregulacja nie zależała od doraźnych rozwiązań organizacyjnych i była równa dla wszystkich przedsiębiorców w dłuższym horyzoncie. Dlatego proponujemy, by zapowiedziany w Programie „formularz” traktować jako rozwiązanie przejściowe, a równoległe rozpocząć prace nad rozwiązaniem docelowym: ustanowieniem w Prawie przedsiębiorców instytucji „Punkt Deregulacji dla Przedsiębiorcy”, prowadzonej przy KPRM i działającej roboczo jako deregulacja.gov.pl. Koncepcja zakłada model mieszany: KPRM jako właściciel procesu i miejsce podejmowania decyzji, natomiast obsługa operacyjna (przyjęcie zgłoszeń, standaryzacja opisu problemu, wstępna ocena) realizowana przez operatora zewnętrznego wyłanianego konkurencyjnie, przy ustawowych zasadach jawności, bezstronności i kontroli konfliktu interesów. Punkt Deregulacji pełniłby trzy funkcje: po pierwsze, jeden oficjalny kanał zgłaszania barier i ich wstępnej oceny; po drugie, nadanie sprawom biegu (wskazanie resortu-lidera i ścieżki wdrożenia: ustawa/rozporządzenie/wytyczne); po</p>		<p>Wyjaśnienie Jak wskazano w Programie, działania deregulacyjne będą prowadzone w różnych formach, w tym jako stały mechanizm rządowy. Kwestie przejrzystości procesu, skuteczności i wydajności będą brane pod uwagę w pracach nad wypracowaniem tego mechanizmu.</p>

			<p>trzecie, publiczne informowanie o statusie każdej sprawy – od zgłoszenia po wdrożenie albo odmowę wraz z uzasadnieniem. Dla przedsiębiorców, zwłaszcza MŚP, kluczowe są: jeden „adres”, pewny bieg sprawy i możliwość śledzenia postępu.</p> <p>Rekomendujemy podejście dwutorowe: po pierwsze, rozpoczęcie prac nad osadzeniem Punktu Deregulacji w ustawie; po drugie, kontynuowanie deregulacji bez spowalniania, przy wzmocnieniu przejrzystości i udziału strony społecznej w monitorowaniu procesu, tak aby w okresie przejściowym utrzymać tempo i jakość zmian.</p>		
23.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	Konfederacja Lewiatan	<p>Pozytywnie oceniamy cele ilościowe deregulacji wskazane w Programie (w tym cel 200 zmian do końca II kwartału 2026 r.). Aby przełożyły się one na realną przewidywalność, rekomendujemy uzupełnienie ich o proste zasady procesu: standard obsługi zgłoszeń (np. termin wstępnej kwalifikacji i decyzji o ścieżce wdrożenia), publiczną listę zmian z przypisaniem odpowiedzialności i terminów oraz kwartalne raportowanie postępów (wdrożone/w toku /odrzucone wraz z krótkim uzasadnieniem).</p>		<p>Wyjaśnienie Trwają prace nad wypracowaniem procedur i metodyki w procesie deregulacji jako stałego mechanizmu rządowego. Podniesione aspekty będą brane pod uwagę w tych pracach.</p>
24.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	<p>Wskaźnik: Przygotowanie co najmniej 30 propozycji deregulacyjnych rocznie w formie projektu lub projektów ustaw. Propozycja modyfikacji na wskaźnik obejmujące zmiany deregulacyjne wprowadzone w życie (funkcjonujące w obiegu prawnym)</p>	<p>Pomiar liczby propozycji deregulacyjnych nie powinien stanowić wskaźnika realizacji programu, ponieważ propozycja może nigdy nie stać się niczym więcej niż projektem. Wskaźnik sukcesu tego obszaru powinien obejmować propozycje, które przeszły cały proces legislacyjny i faktycznie są odczuwalne przez przedsiębiorców.</p>	<p>Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytety Rady Ministrów. Przyjęte wskaźniki odnoszą się do rządowego etapu stanowienia prawa. W procesie legislacyjnym występują różni aktorzy, rząd może zobowiązać się do przedłożenia projektów ustaw Parlamentowi, ale nie ma wpływu na ostateczny kształt regulacji, jak również na jego przyjęcie czy odrzucenie.</p>
25.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	PFR TFI S.A.	<p>Podajemy pod rozwagę zasadność formułowania wskaźnika poprzez wskazywanie rocznej, minimalnej liczby</p>		<p>Wyjaśnienie Wskaźnik jest określony jako cel polityki rządu i został określony na podstawie</p>

			<p>propozycji deregulacyjnych w liczbie co najmniej 30 propozycji. Zgadzać się co do kierunku działań, zmierzających do zmniejszenia obciążeń administracyjnych i upraszczania otoczenia prawnego, zwracamy uwagę, iż zaproponowany wskaźnik uwzględnia wyłącznie wymiar ilościowy zmian deregulacyjnych. Takie sformułowanie wskaźnika może wpływać negatywnie na jakość proponowanych zmian w prawie, wymuszając dążenie do osiągnięcia wskazanej liczby zmian, w oderwaniu od zasadności ich wprowadzenia.</p>		<p>doświadczeń ministra właściwego ds. gospodarki w ramach dotychczasowych prac deregulacyjnych. Umożliwia osiągnięcie adekwatnych rezultatów, biorąc pod uwagę towarzyszące mu inne działania, np. w zakresie podnoszenia jakości ocen skutków regulacji.</p>
26.	Działanie 1.1. Deregulacja jako stały mechanizm rządowy	OFOP	<p>Nie należy kontynuować dotychczasowego systemu deregulacji, jako dodatkowej ścieżki legislacyjnej, ale traktować deregulację jako priorytetowy element wszystkich procesów legislacyjnych. Dotychczasowy system (UDER) powinien być, zgodnie z zapowiedziami, wygaszany.</p>	<p>„Rząd, w ramach jednolitego procesu legislacyjnego, będzie brał pod szczególną uwagę propozycje konkretnych zmian deregulacyjnych zgłaszanych przez stronę społeczną będą poddawane szczegółowej analizie przez właściwe organy. W celu ułatwienia zgłaszania postulatów deregulacyjnych zostanie udostępniony dedykowany formularz. Ocena dotychczasowego stanu prawnego i identyfikacja barier rozwoju przedsiębiorczości będzie następowała w ścisłej współpracy z organizacjami biznesowymi i przedsiębiorcami. Wyniki analiz propozycji deregulacyjnych będą przedkładane zespołowi do spraw koordynacji procesu legislacyjnego, który będzie nadzorował procedowanie tych zmian wdrażającego deregulację. Wskaźnik: Przygotowanie co najmniej 30 propozycji deregulacyjnych rocznie w formie wkładu do procedowanych projektów ustaw”</p>	<p>Wyjaśnienie Projekty dokumentów rządowych, w tym projekty aktów normatywnych, są procedowane zgodnie z Regulaminem pracy Rady Ministrów, a wyodrębnienie grup w ramach nadawania numerów w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów ma charakter ułatwiający administrowanie procesami legislacyjnymi.</p>

27.	Działanie 1.2. Systemowe zmiany deregulacyjne	BCC	Propozycja zmian deregulacyjnych mających na celu przyspieszenie spraw sądowych wydaje się propozycją nierealistycznie ambitną (o ile Projektodawcy chodzi o sprawy sądowe wszystkich rodzajów). Należałoby to doprecyzować, czyli ograniczyć zaplanowane działania jedynie do przyspieszenia spraw prowadzonych przez sądy/wydziały rozpoznające sprawy gospodarcze.	<i>zaplanowano prace nad systemowymi, pogłębionymi zmianami deregulacyjnymi, z udziałem szerszej grupy partnerów publicznych. Prace będą dotyczyły trzech obszarów, zidentyfikowanych jako kluczowe, tj. uproszczenia systemu podatkowego, wsparcia komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych spółek z udziałem Skarbu Państwa, a także przyspieszenia spraw sądowych prowadzonych przez sądy/wydziały rozpoznające sprawy gospodarcze.</i>	Uwaga uwzględniona poprzez doprecyzowanie, że program regulacyjny zakłada przyspieszenie spraw sądowych, w szczególności w sprawach gospodarczych.
28.	Działanie 1.2. Systemowe zmiany deregulacyjne	OFOP	Organizacje pozarządowe często zderzają się z problemami, które są uregulowane dla przedsiębiorstw, ale dotyczą organizacji.	Dodać „Jednym z pierwszych działań powinno być zrównanie w uprawnieniach organizacji pozarządowych spełniających odpowiednie warunki a nie prowadzących działalności gospodarczej z mikroprzedsiębiorstwami, a także doprecyzowaniem dla sektora organizacji pozarządowych kwestii podatkowych (CIT od działalności statutowej i VAT od dotacji), czy ograniczenia kontroli.”	Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, dlatego też kwestie dotyczące przedsiębiorców zostały w nim uwypuklone. Nie wyklucza to podjęcia inicjatyw na rzecz organizacji pozarządowych, np. w ramach działania I.1.1. w zależności od otrzymanych od interesariuszy zgłoszeń.
29.	Działanie 1.3. Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez ministerstwa	Pracodawcy RP	W ramach kompetencji Ministerstwa Sprawiedliwości Pracodawcy RP szczególnie podkreślają potrzebę kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania przewlekłości postępowań sądowych, nadmiernemu przeciążeniu sędziów i niedoborom kadrowym w sądach. Z dużą aprobatą odebraliśmy to, że kwestia reformy była już zapowiadana przez Ministerstwo. Wymienione czynniki mają bowiem niebagatelne przełożenie na funkcjonowanie polskich przedsiębiorstw. Przewlekłość postępowań powoduje stan zawieszenia w prowadzeniu działalności gospodarczej, wstrzymuje realizację zobowiązań przedsiębiorców, a tym samym ogranicza działania sprzyjające ich rozwojowi. Dzieje się to m.in. dlatego, że		Uwaga przyjęta do wiadomości Przekazane informacje stanowią uzasadnienie dla realizacji działania I.1.2. przez specjalnie powołany na poziomie rządowym zespół. Zgodnie z Programem jednym z kluczowych obszarów dla systemowej deregulacji jest przyspieszenie spraw sądowych, w szczególności w sprawach gospodarczych.

			<p>środki finansowe, które mogłyby zostać przeznaczone na inwestycje, muszą pokrywać wydatki związane z toczącym się postępowaniem. Przedłużanie postępowań z zakresu prawa pracy może nasilać napięcia w miejscu pracy oraz negatywnie oddziaływać na wizerunek przedsiębiorstwa, nawet jeśli ostatecznie wykaże się, że nie dochodziło do żadnych naruszeń. W konsekwencji przedłużania się postępowań, może dojść nawet do upadku przedsiębiorstwa.</p>		
30.	<p>Działanie 1.3. Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez ministerstwa</p>	<p>NSZZ „Solidarność”</p>	<p>W części zmniejszenie obciążeń administracyjnych, działanie 1.3 „Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez ministerstwa” Minister właściwy do spraw gospodarki oraz budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa planuje wprowadzenie do systemu prawa gospodarczego „prawa do aklimatyzacji”, polegającego na ustanowieniu dodatkowego czasu dla MŚP na oswojenie się z nową regulacją i na wytworzenie się praktyki stosowania przepisu.</p> <p>Podkreślamy, że tą rolę powinno pełnić <i>vacatio legis</i>. Instytucja spoczywania prawa (<i>vacatio legis</i>) powszechnie rozumiana jest jako „okres między urzędowym ogłoszeniem danego aktu normatywnego a jego wejściem w życie (początkiem obowiązywania norm w nim ustanowionych)”. Ma ona oparcie w Konstytucji i jest wyprowadzona z zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa (zasada lojalności prawa), a więc pośrednio z zasady demokratycznego państwa prawa. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wypowiadał się na ten temat, wskazując, że prawodawca decydując o wymiarze <i>vacatio legis</i> powinien brać pod uwagę zainteresowane</p>		<p>Wyjaśnienie Proponowane rozwiązanie przewiduje, że w okresie roku od wejścia w życie nowych przepisów, co do zasady mikro-, mali i średni przedsiębiorcy nie byłiby karani za ich ewentualne pierwsze naruszenie. W stosunku do instytucji <i>vacatio legis</i> różnica polega na tym, że nowy przepis obowiązuje, a adresaci normy prawnej są obowiązani do jej stosowania. Jednak przez pierwszy okres nie ponoszą odpowiedzialności ze ewentualnie niezawinione naruszenie tych nowych przepisów. Inaczej niż w przypadku <i>vacatio legis</i>, proponowany roczny okres da czas na wytworzenie się praktyki stosowania przepisu i praktyki działania organów odpowiedzialnych za kontrolę ich stosowania. W tym czasie wytworzy się odpowiedni standard prawidłowego stosowania regulacji, należytej staranności.</p>

			podmioty i stworzyć im możliwości do przystosowania się do nowej sytuacji prawnej.		
31.	Działanie 1.3. Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez ministerstwa	Izba Zawodowego Biznesu	Warto określić konkretne ramy czasowe oraz zakres przedmiotowy regulacji, do których prawo to będzie miało zastosowanie. Brak precyzji może prowadzić do sporów o to, czy dany przepis już w pełni obowiązuje, czy przedsiębiorca nadal korzysta z „czasu na oswojenie się”. Może też powodować fikcyjne prawo do aklimatyzacji wprowadzane na przykład w wymiarze 3 dni.	Dodanie po słowach „ustanowieniu dodatkowego czasu” słów „w wymiarze 12 miesięcy	Wyjaśnienie Przepisy będą przewidywać, że okres aklimatyzacji będzie, co do zasady, wynosić 12 miesięcy. Ustawa przewidzi jednak wyjątki od tej zasady, ze względu na słusze interesy obywateli.
32.	Działanie 1.3. Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez ministerstwa	BCC	Działania deregulacyjne powinny być kontynuowane przez poszczególnych ministrów, jednak bez wyszczególnienia w Programie indywidualnych tematów, zebranych z bardzo ograniczonej liczby ministerstw, które wyglądają na przypadkowe, a w poszczególnych przypadkach nie mające nawet charakteru deregulacyjnego, takie, jak np.: „Minister właściwy do spraw klimatu i środowiska: - Kluczowym celem regulacji będzie znaczący wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii brutto do co najmniej 42,5% do 2030 r. – w transporcie (do 29%), budownictwie (do 49%), a także w ciepłownictwie i chłodnictwie;” „uzupełni ramy regulacyjne dotyczące wychwytu, transportu i składowania dwutlenku węgla”, itp.	<i>Działania deregulacyjne będą kontynuowane przez poszczególnych ministrów. Stosowne projekty ministerstw zostaną skonsultowane ze stroną organizacji przedsiębiorców i przesłane do rządowego Zespołu ds. deregulacji.</i>	Wyjaśnienie Propozycje zawarte w programie zostały zgłoszone przez resorty. Nie ma konieczności wpisywania, że projekty będą konsultowane z interesariuszami, ponieważ jest to element rządowego procesu legislacyjnego.
33.	Działanie 1.3. Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez ministerstwa	FOR	W programie zamieszczono listę działań deregulacyjnych poszczególnych ministrów. Lista jest wybiórcza i sprawia wrażenie zestawienia niepowiązanych ze sobą propozycji – po części niebędących deregulacją, ale wręcz ściślejszym uregulowaniem wskazanych obszarów. Priorytet „wsparcia komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych		Uwaga częściowo uwzględniona poprzez usunięcie z obszarów systemowych zmian „wsparcia komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych spółek z udziałem Skarbu Państwa. Pozostałe zaadresowane w uwagach kwestie będzie można podnieść przy okazji konsultacji zgłoszonych do programu przez resorty propozycji.

			<p>spółek z udziałem Skarbu Państwa” jako obszar „systemowych zmian deregulacyjnych” powinien zostać całkowicie usunięty z programu. Deregulacja nie powinna służyć usprawnianiu inwestycji państwowych czempionów kosztem konkurencji. Deregulacja otoczenia inwestycyjnego powinna obejmować wszystkie podmioty. Zamiana przepisów karnych na administracyjne kary pieniężne (rybactwo śródlądowe) nie musi być de-regulacją. Administracyjne kary bywają nakładane szybciej i łatwiej, z mniejszymi gwarancjami procesowymi. Jeżeli celem jest ograniczenie penalizacji i wzmocnienie wolności osobistej, lepszą drogą jest depenalizacja, jasne standardy odpowiedzialności oraz gradacja sankcji (np. ostrzeżenie/pouczenie jako pierwsza reakcja), a nie przesunięcie represji do reżimu administracyjno prawnego. Program deklaruje uproszczenie systemu podatkowego jako jeden z trzech obszarów „systemowych zmian deregulacyjnych” (Działanie 1.2). To właściwa diagnoza, ale w propozycji brakuje choćby zarysu kierunku zmian, harmonogramu i mierników postulowanego uproszczenia. Pozytywne zmiany w tym obszarze wymagają decyzji politycznych, możliwych do podjęcia już teraz, a nie w kilkuletniej perspektywie obowiązywania programu. Należy systematycznie usuwać wyjątki, preferencje, różnicowanie stawek podatkowych, a w dalszej perspektywie dążyć do ujednoczenia zasad opodatkowania dochodów z różnych źródeł.</p>	
34.	Działanie 1.3. Kontynuacja działań deregulacyjnych o charakterze punktowym przez	Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego – Krajowi Producenci	<p>Liczne propozycje deregulacyjne w zakresie sektora farmaceutycznego Link do plików</p>	<p>Wyjaśnienie Przedstawione rozbudowane propozycje deregulacyjne będzie można zgłosić w ramach deregulacji jako stałego mechanizmu rządowego (działanie I.1.1.).</p>

	ministerstwa	Leków			Będą one wymagały stanowiska MZ.
35.	Priorytet 2 Upowszechnianie zasady równoważenia obowiązków administracyjnych	ZRP	<p>Program zapowiada upowszechnienie zasady równoważenia obowiązków administracyjnych „jeden za jeden”.</p> <p>Należałoby przyrzeć się praktyce stosowania tej zasady w życie w nowo tworzonych aktach prawnych. Zdarza się, że przy wprowadzeniu nowej regulacji, w ramach tej zasady deroguje się bądź upraszcza przepisy całkowicie niezwiązane z obszarem objętym nową regulacją.</p> <p>Doprowadza to, więc do sytuacji w której nakłada się obowiązek na jedną grupę przedsiębiorców, a dereguluje się przepisy, które dotyczą zupełnie inne podmioty.</p> <p>Przykładem może być np. senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk sejmowy 1809), który wprowadza obowiązek na producentów napojów alkoholowych umieszczania informacji o szkodliwościach zdrowotnych picia alkoholu przez kobiety w ciąży, za to likwiduje opłatę za decyzje wprowadzające zmiany w zezwoleniach na obrót hurtowy napojami alkoholowymi na czym zyskają sprzedawcy alkoholu, a nie jego producenci.</p> <p>Należałoby szukać takich rozwiązań deregulacyjnych, które realnie ulżą tym przedsiębiorcom, którzy będą objęci jakimś nowym zadaniem administracyjnym.</p> <p>Inną złą praktyką jest mylenie przepisów deregulacyjnych ze zmianami o innym charakterze. Dla przykładu w niedawno opublikowanej Ocenie Skutków Regulacji do projekt ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości wymienia się, jako jedną z rekompensat za dodatkowe obowiązki nałożone przez ten projekt propozycję zwiększenie do dwóch liczby pracowników</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>Wyzwania w zakresie realizacji zasady będą adresowane przez wspólnotę praktyków.</p>

			wybiranych przez załogę w celu przeprowadzenia uzgodnień dotyczących zasad zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z pracodawcą. Nie krytykując samego pomysłu należy stwierdzić, że ma on na celu zwiększenie partycypacji pracowniczej, nie zaś deregulację prawa. Należy mieć nadzieję, że zapowiadany w programie monitoring stosowania tej zasady poprawi jej funkcjonowanie w przyszłości.		
36.	Działanie 2.1 Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych	FOR	Wyrażona w art. 67 Prawa przedsiębiorców zasada równoważenia obowiązków administracyjnych jest oczywiście słuszną i wartą przestrzegania. Niemniej, program kładzie zbyt mały nacisk na jej realizację. Propozycja powtarza formułę „należy dążyć”, gdy chodzi o nienakładanie nowych obowiązków. Tak wyrażona powinność jest niejednoznaczna i może nie być przestrzegana w praktyce. Postulujemy, aby program ustanowił domyślną regułę: „co do zasady nie wolno nakładać nowych obowiązków administracyjnych bez zniesienia równoważnych (lub większych) obciążeń”, oraz aby wyjątki były dopuszczalne tylko po spełnieniu konkretnych, uzasadnionych przesłanek (ważny interes publiczny, brak alternatywy mniej restrykcyjnej).		Wyjaśnienie Obowiązek realizacji zasady równoważenia obowiązków administracyjnych wynika z powszechnie obowiązujących przepisów rangi ustawowej. Określając priorytety Rady Ministrów Program regulacyjny nie może modyfikować przepisów ustawowych. Program regulacyjny przewiduje działania, których zadaniem jest efektywne wdrożenie zasady. Zasada w żadnym z państw, które stosuje OIOO nie jest bezwarunkowa. Istnieje potrzeba zapewnienia stosownego poziomu elastyczności. Zasada nie może naruszać poziomu ochrony konsumentów i obywateli. Zaproponowane w Programie działania mają doprowadzić do jak najbardziej skutecznego realizowania zasady.
37.	Działanie 2.1 Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych	ZRP	Duże oczekiwania stoją także przed działaniami mającymi na celu rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych. Nie dostrzeganie kosztów danej regulacji dla przedsiębiorców w ocenie skutków regulacji to częsta bolączka obecnych dokumentów tego rodzaju. Rozwiązaniem mogłaby być praktyka pre-konsultacji danej regulacji z organizacjami pracodawców, choćby wykorzystując forum Rady Dialogu Społecznego		Wyjaśnienie Ustawodawca przewidział stały mechanizm ewaluacji prawa gospodarczego: zgodnie z art. 71a ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców Program regulacyjny, który przyjmowany jest na okresy trzyletnie, powinien uwzględniać wyniki bieżącego przeglądu prawa gospodarczego, który realizowany jest w administracji rządowej na podstawie art. 70 tej ustawy. Należy zauważyć, że znowelizowane w 2025 roku przepisy dotyczące przeglądu zakładają udział Rady Dialogu Społecznego w procesie

					opiniowania przekazanych ministrowi właściwemu do spraw gospodarki przez ministrów kierujących działami administracji rządowej informacji o wynikach przeglądu (art. 70 ust. 4 pkt 1 ustawy). Oznacza to stałe zaangażowanie Rady Dialogu Społecznego w proces doskonalenia regulacji gospodarczych. Planowane upowszechnianie zasady i rozwój metodyki szacowania kosztów powinny przyczynić się do poprawy jakości OSR.
38.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków	BCC	Nie wiadomo, co w praktyce będzie oznaczać nieokreślone sformułowanie: – „ <i>Ponadto powstanie wspólnota praktyków skupiająca pracowników administracji rządowej w poszczególnych resortach, której celem będzie promowanie dobrych praktyk oraz identyfikowanie problemów związanych ze stosowaniem zasady równoważenia obowiązków administracyjnych w praktyce</i> ”.	Należy zaplanować powołanie stosownego zespołu, jego umiejscowienie w strukturze instytucji rządowych oraz jasno określić kryteria zaliczenia pracowników administracji rządowej do zespołu mającego promować dobre praktyki, a także jasno określić, jakie działania będą składać się na „promowanie”.	Wyjaśnienie Zbyt sztywna struktura wspólnoty praktyków uniemożliwiłaby swobodną wymianę i dyskusję nad stosowaniem zasady. Zaangażowani urzędnicy będą wspierać współpracowników w danym resorcie w stosowaniu zasady. Dodatkowo planowane jest przyjęcie rekomendacji. Oba te elementy mają składać się na promowanie zasady.
39.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Planowany jest rozwój metodyki kwantyfikacji kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych, w tym upowszechnienie kalkulatora opartego na Modelu Kosztu Standardowego wraz z instrukcją jego stosowania, co pozwoli na ujednoczenie sposobu analizowania kosztów administracyjnych.	Opis działania zawiera niejasne sformułowania i jest niespójny: Rozwój metodyki kwantyfikacji to coś innego niż upowszechnienie kalkulatora kosztów. Rozwój metodyki to wprowadzenie nowych wskaźników, nowe pomysły na metody zbierania danych i wnioskowanie. Upowszechnienie kalkulatora kosztów to udostępnienie do powszechnego użytku już istniejącego narzędzia, które ułatwi pracę przedsiębiorcom, ale z metodyką nie ma nic wspólnego. Tym samym z opisu zadania nie wynika, w jaki sposób planowane jest rozwijanie metodyki. Cytowane zdanie należy przeformułować na kilka odrębnych zdań, gdyż jest zbyt zawile.	Wyjaśnienie Model Kosztu Standardowego to jedna z metod kwantyfikowania kosztów. Jest uznana i stosowana w wielu państwach członkowskich UE. Na tym modelu opiera się kalkulator dostępny na stronie MRiT. Kalkulator będzie dostosowany aby w sposób najbardziej przyjazny służył stosowaniu zasady równoważenia obowiązków administracyjnych.
40.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania kosztów	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za	Zostanie również zorganizowana konferencja poświęcona wyzwaniom i dobrym praktykom w stosowaniu zasady z	Brakuje uzasadnienia dla organizacji takiej konferencji: czy ma to być podsumowanie, czy wstęp do prac na nową metodyką? Czy	Wyjaśnienie Konferencja ma służyć upowszechnieniu zasady, pokazując doświadczenia

	wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków	pośrednictwem Biura Związku Województw RP	udziałem zagranicznych panelistów oraz warsztaty ze stosowania modelu	wnioski z konferencji będą do czegoś wykorzystane? Pomysł nie jest zły, ale brakuje osadzenia tej konferencji w kontekście założeń Działania 2.1.	międzynarodowe (obejmujące wyzwania i dobre praktyki). Zasada w Polsce już obowiązuje. Formułowane w konsultacjach pytania wskazują na potrzebę szerszego jej wyjaśnienia i tym bardziej uzasadniają potrzebę organizacji takiej konferencji. Pierwsza konferencja poświęcona tym zagadnieniom została zorganizowana 17.04.2026 r. z udziałem ministerstw i partnerów publicznych.
41.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP		Z opisu zadania trudno wywnioskować, czyją świadomość mają podnosić podjęte działania – prośba o doprecyzowanie.	Uwaga uwzględniona poprzez uzupełnienie zdania: Podjęte działania pozwolą na podnoszenie świadomości <u>administracji i interesariuszy</u> w zakresie identyfikacji nadmiernych obciążeń regulacyjnych i zapobiegania ich nakładania.
42.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Publikacja instrukcji stosowania kalkulatora, zorganizowanie warsztatów dla resortów	Planowane działanie opisuje kilka różnych założeń, zaś proponowany wskaźnik bada tylko dwa z nich i to w sposób trudny do skumulowania: jeśli nastąpi publikacja instrukcji, ale nie zostaną zorganizowane warsztaty, to jaki będzie stan realizacji wskaźnika – 50%? Proponuję, aby wskaźnikiem dla tego działania była liczba rekomendacji wypracowanych przez „wspólnotę praktyków”, która została wdrożona w życie przez poszczególne resorty	Wyjaśnienie Trudno oszacować liczbę rekomendacji przed identyfikacją wyzwań związanych ze stosowaniem zasady, które mogą być różne w różnych obszarach prawa gospodarczego.
43.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków	Izba Zawodowego Biznesu	Dokument mówi o dążeniu do równoważenia obciążeń w tej samej „dziedzinie życia”. Warto określić metodę postępowania w sytuacji, gdy w danej dziedzinie nie ma już przepisów do usunięcia – czy dopuszczalna będzie redukcja obciążeń w innym resorcie/obszarze, aby zachować ogólny „bilans kosztów”.	Dodanie po słowach „w tej samej dziedzinie życia społeczno-gospodarczego.” kolejnego zdania o treści: „W przypadku braku przepisów z tej dziedziny dopuszczalna jest redukcja w innym”.	Wyjaśnienie Program bazuje na ustawie - Prawo przedsiębiorców, która wprowadza zasadę równoważenia obowiązków administracyjnych. Praktyczne aspekty stosowania zasady zostaną poruszone w rekomendacjach, które ma wypracować wspólnota praktyków.
44.	Działanie 2.1. Rozwój metodyki szacowania	OFOP	Tworzenie „wspólnoty praktyków” jedynie z pracowników administracji rządowej nie	Nowe sformułowanie „Ponadto powstanie wspólnota praktyków skupiająca	Wyjaśnienie Celem wspólnoty jest wypracowanie

	kosztów wynikających z obowiązków administracyjnych i budowa wspólnoty praktyków		uwzględnia rzeczywistej praktyczności rozwiązań prawnych. Konieczna jest stała współpraca z organizacjami wspierającymi działalność ekonomiczną (w tym przypadku przedstawiciele nie tylko organizacji reprezentujących interesy przedsiębiorców ale także centrów wspierania biznesu, organizacji pozarządowych, ekonomii społecznej) .	pracowników administracji rządowej w poszczególnych resortach oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych, której celem będzie promowanie dobrych praktyk oraz identyfikowanie problemów związanych ze stosowaniem zasady równoważenia obowiązków administracyjnych w praktyce”.	kompetencji administracji centralnej w skutecznym stosowaniu zasady równoważenia obowiązków. Interesariusze będą zaangażowani w działania związane ze stosowaniem zasady (m.in. konferencja, konsultacje projektów podlegających zasadzie).
45.	Działanie 2.2 Monitoring stosowania zasady równoważenia obowiązków administracyjnych	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Wyniki monitoringu stosowania zasady równoważenia obowiązków administracyjnych. Propozycja zmiany na Publikacja wyników monitoringu stosowania zasady równoważenia obowiązków administracyjnych.	Samo sformułowanie wskaźnika jako „wyniki monitoringu” nie daje odpowiedzi, czy zrealizowaniem wskaźnika będzie już samo przeprowadzenie monitoringu czy też osiągnięcie jakiś wartości granicznych monitoringu. Sugeruje się publikację wyników monitoringu, jako elementu transparentności w życiu publicznym	Wyjaśnienie Stosowanie zasady będzie elementem corocznego przeglądu prawa gospodarczego. Informacja o przeglądzie będzie przekazywana m.in. do RDS i RDPP oraz publikowana na stronach MRiT.
46.	Priorytet 3 Ograniczenie obciążeń poprzez stosowanie zasady „domyślnie cyfrowo”	Pracodawcy RP	Wskazanie roli cyfryzacji w tworzeniu przyjaznego dla środowiska biznesowego otoczenia regulacyjnego jest kluczowe dla sprawnego funkcjonowania przedsiębiorstw w Polsce. Stosowanie zasady „domyślnie cyfrowo” wpłynie pozytywnie na równoczesny proces digitalizacji i cyfryzacji usług realizowanych przez administrację publiczną.	Propozycja uzupełnienia merytorycznego do Priorytetu 3.: W celu wprowadzenia mierzalnych wskaźników dotyczących poziomu cyfryzacji administracji publicznej i całej gospodarki proponujemy wprowadzenie odniesienia do wskaźnika DESI i konkretnych jego składowych (m.in. odsetka użytkowników e-usług administracji publicznej, dostępności publicznych usług cyfrowych dla obywateli i przedsiębiorstw). Kwantyfikowalne cele ustalone w oparciu o mierzalne wskaźniki koordynowane przez instytucje unijne sprzyjają sprawczości i osadzenia analizowanego priorytetu w rzeczywistości. Przy analizie wskaźnika DESI za 2022 rok Polska na tle innych państw Unii Europejskiej nadal nie odznacza się wysoką pozycją pod względem szeroko pojętej cyfryzacji gospodarki. Szczególną uwagę należy poświęcić kwestii integracji technologii cyfrowych w ekosystemie oraz potrzebie budowania kapitału ludzkiego w	Wyjaśnienie Zasada „domyślnie cyfrowo” w Programie jest elementem agendy ograniczania obciążeń regulacyjnych. Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, dlatego też kwestie dotyczące przedsiębiorców zostały w nim uwypuklone. Wskaźniki poziomu cyfryzacji administracji i gospodarki wydają się zbyt ogólne do monitorowania realizacji Programu.

				oparciu o rozwój kompetencji cyfrowych. Wskazane wyzwania należy zawrzeć w kontekście Priorytetu 3., w celu właściwego zdefiniowania obciążeń dla polskiej gospodarki i otoczenia regulacyjnego dot. cyfryzacji.	
47.	Działanie 3.1 Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli	FOR	<p>Cyfryzacja, rozumiana jako możliwość załatwienia spraw urzędowych zdalnie, oraz upraszczanie obiegu dokumentów jest co do zasady słusznym kierunkiem. Jednakże nie może być ona uznawana za deregulację, jeśli nie usuwa obowiązku lub nie skraca procedury w mierzalny sposób. Rekomendujemy doprecyzowanie w programie wdrażania zasady „domyślnie cyfrowo”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postulowane w projekcie „<i>digital by default</i>” nie może oznaczać „<i>digital only</i>”; należy zachować dobrowolność kanału komunikacji oraz równoważną formę analogową, co przeciwdziała wykluczeniu cyfrowemu oraz daje obywatelom i przedsiębiorcom możliwość wyboru preferowanej przez siebie procedury; • administracja nie powinna żądać ponownie informacji, które posiada w rejestrach publicznych. 		<p>Uwaga uwzględniona poprzez dodanie w przypisie „Z uwzględnieniem potrzeby ochrony osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.”</p> <p>Wyjaśnienie w pozostałym zakresie W tym wypadku zasada „domyślnie cyfrowo” ma na celu ograniczanie obciążeń regulacyjnych. Cyfryzacja procedur administracyjnych i rejestrów docelowo prowadzi do tego, że przedsiębiorcy nie są zobowiązani do potwierdzania informacji będących w posiadaniu innych organów administracji.</p>
48.	Działanie 3.1 Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli	NSZZ „Solidarność”	<p>W części nowe narzędzie cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli dat. ograniczenia obciążeń poprzez stosowanie zasady „domyślnie cyfrowo”, proponuje się, że minister właściwy ds. informatyzacji wdroży nowe narzędzie cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli, wirtualnego asystenta AI w aplikacji mObywatel, opartego na polskim modelu językowym PLLUM. Rozwiązanie to umożliwi obywatelom i przedsiębiorcom szybkie uzyskanie spójnych informacji o procedurach administracyjnych, wymaganych dokumentach i terminach realizacji spraw. Z aplikacji mObywatel</p>		<p>Wyjaśnienie Minister właściwy do spraw informatyzacji wdrożył z dniem 31 grudnia 2025 r. funkcjonalność wirtualnego asystenta AI w aplikacji mObywatel, dlatego też ten fragment tekstu został usunięty z Programu.</p>

			korzysta ponad 10 mln obywateli. Zgodnie ze „Strategią Cyfryzacji Polski” do 2035 roku wszystkie kluczowe e-usługi znajdują się w aplikacji mObywatel. Celem aplikacji jest proaktywnie wspierać Polaków. Zdaniem Związku aplikacja powinna być także poszerzona o prawa i obowiązki przysługujące pracownikom.		
49.	Działanie 3.1. Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli	BCC	Wskaźnik: Przygotowanie projektów zmian legislacyjnych we wskazanych obszarach Realizacja: właściwi ministrowie Termin: do końca 2028 Lista zadań do wykonania przez wskazane w Programie, nieliczne ministerstwa w okresie 3 lat (do końca 2028 roku) jest zdecydowanie zbyt skromna, jak na tak długi okres. Powinna zostać znacznie rozszerzona i uzupełniona o pozostałe ministerstwa, ponieważ to cały rząd powinien wdrażać „ <i>Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli</i> ”. „ <i>Właściwi ministrowie planują wdrożenie wachlarza nowych narzędzi cyfrowych z myślą zarówno o przedsiębiorcach, jak i obywatelach.</i> ”	<i>Realizacja: wszyscy ministrowie</i>	Wyjaśnienie Zgodnie z art. 71a ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej. Rada Ministrów przyjmuje Program regulacyjny w drodze swojej uchwały, która jest aktem normatywnym obowiązującym w całej administracji rządowej. Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów - każdy Członek Rady Ministrów ma obowiązek realizowania polityki ustalonej przez Radę Ministrów. Program regulacyjny określa działania priorytetowe. Członkowie Rady Ministrów będą realizowali te działania w zakresach swoich właściwości. Zawarte w Programie propozycje były zgłoszone z wyprzedzeniem i nie zamykają katalogu możliwych zmian.
50.	Działanie 3.1. Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Nadrzędną zasadą w tym zakresie, pozostaje „AI jako wsparcie, nie decyzja” – wszystkie wdrożenia są zgodne z AI Act i krajowymi regulacjami, zapewniając wyjaśnialność, transparentność i kontrolę ludzką nad procesem decyzyjnym.	Nadrzędną zasadą w tym zakresie, pozostaje „AI jako wsparcie, nie decyzja” – wszystkie wdrożenia są zgodne z AI Act <u>oraz</u> krajowymi regulacjami, gwarantując transparentność, <u>możliwość pełnego wyjaśnienia decyzji</u> oraz kontrolę człowieka nad procesem decyzyjnym. Dokument urzędowy nie powinien zawierać neologizmów.	Wyjaśnienie Ze względu na dodatkowe uwagi Ministra ds. Cyfryzacji w ramach uzgodnień międzyresortowych wskazany fragment został preredagowany.
51.	Działanie 3.1. Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za	Wskaźnik: Przygotowanie projektów zmian legislacyjnych we wskazanych obszarach. Propozycja modyfikacji na wskaźnik	Pomiar liczby propozycji legislacyjnych nie powinien stanowić wskaźnika realizacji programu, ponieważ propozycja może nigdy	Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytety Rady Ministrów. Przyjęte wskaźniki

	obywateli	pośrednictwem Biura Związku Województw RP	obejmujące zmiany legislacyjne wprowadzone w życie (funkcjonujące w obiegu prawnym)	nie stać się niczym więcej niż projektem. Ponadto tak sformułowany zapis pozwala na spełnienie wskaźnika już jedną propozycją projektu. Wskaźnik sukcesu tego obszaru powinien obejmować propozycje, które przeszły cały proces legislacyjny i faktycznie są odczuwalne przez przedsiębiorców.	odnoszą się do rządowego etapu stanowienia prawa w Polsce. W procesie legislacyjnym występują różni aktorzy, rząd może zobowiązać się do przedłożenia projektów ustaw Parlamentowi, ale nie ma wpływu na ostateczny kształt regulacji, jak również na jego przyjęcie czy odrzucenie przez Parlament.
52.	Działanie 3.1. Nowe narzędzia cyfrowe dla przedsiębiorców i obywateli	PFR TFI S.A.	Przygotowanie i wdrożenie centralnego elektronicznego rejestru funduszy inwestycyjnych	Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych: -przygotuje i wdroży centralny, elektroniczny rejestr funduszy inwestycyjnych mający na celu umożliwienie towarzystwom funduszy inwestycyjnych składanie wniosków o wpisy w tym rejestrze elektronicznie oraz uzyskiwanie wyciągów RFI w formie dokumentu elektronicznego, co ułatwi bieżące funkcjonowanie towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych, oraz podwyższy pewność obrotu gospodarczego, gdzie fundusz inwestycyjny jest jego uczestnikiem, a przez to wpłynie pozytywnie na rozwój rynku private equity w Polsce.”	Wyjaśnienie Wskazane w działaniu I.3.1 propozycje nie są katalogiem zamkniętym. W ramach podejmowanych inicjatyw w tym obszarze można zgłaszać właściwym ministrom dodatkowe działania.
53.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne	Pracodawcy RP	W priorytecie 4 (na stronie 20) wskazano, że „w przypadkach, w których przepisy krajowe są przyjmowane w szerszym zakresie niż wymagany przez prawo UE, wynika to najczęściej z potrzeby dostosowania regulacji do istniejącego w Polsce porządku prawnego lub z wymogów merytorycznych. Taka nadregulacja nie nakłada dodatkowych obciążeń, a zmiany odpowiadają rzeczywistym potrzebom społecznym, gospodarczym lub finansowym”. Zaproponowane brzmienie budzi wątpliwości. Nie można bowiem się zgodzić, że w każdym przypadku		Uwaga uwzględniona Cytowany fragment został przeredagowany w taki sposób, aby nie budził wątpliwości, co jest rozumiane jako gold-plating.

			<p>nadregulacja nie nakłada dodatkowych obciążeń na pracodawców. Problem gold-platingu jest kwestią niebagatelną, generuje szereg problemów systemowych i praktycznych. Prowadzi do fragmentaryzacji prawa unijnego i tym samym osłabia rynek wewnętrzny i związane z nim swobody.</p> <p>Gold-plating osłabia konkurencyjność Polski w skali UE, ponieważ wymaga dostawania się do bardziej restrykcyjnych wymogów. To także ryzyko odpływu inwestycji z Polski. Ma również wpływ na wskaźnik innowacyjności – przedsiębiorcy zamiast na rozwijaniu biznesu muszą skupiać się na dostosowywaniu do zmian regulacyjnych.</p>		
54.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne	FOR	<p>Zawarte w projekcie działania przeciwdziałające <i>gold-platingowi</i> są słuszne, ale wymagają istotnego wzmocnienia. W programie pada teza, że w przypadkach, gdy przepisy krajowe są przyjmowane szerzej niż wymagane przez prawo unijne, „taka nadregulacja nie nakłada dodatkowych obciążeń” i wynika z potrzeb dostosowania do porządku prawnego lub wymogów merytorycznych. Z perspektywy deregulacji należy stosować zasadę odwrotną – każde wyjście poza minimalne wymagania UE powinno wymagać solidnego uzasadnienia zaostrzenia przepisów.</p> <p>Zalecamy, aby program wprowadził zasadę UE+0, a odstępstwa były dopuszczalne wyłącznie w wyjątkowych przypadkach, po pełnej ocenie skutków oraz z obowiązkowym wskazaniem kosztów i wariantów alternatywnych. Same „wskazówki” i szkolenia proponowane w programie nie wystarczą.</p> <p>W praktyce problemem jest nie tylko dokładanie obowiązków, ale też zjawisko podwójnych obciążeń. Obowiązujące, stare</p>		<p>Wyjaśnienie</p> <p>Cytowany fragment został przeredagowany w taki sposób aby nie budził wątpliwości co jest rozumiane jako gold-plating.</p> <p>W zakresie przeciwdziałania gold-platingowi obowiązują już przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców i Regulamin Pracy Rady Ministrów. Działania w Programie mają podnieść kompetencje administracji w tym zakresie.</p>

			<p>przepisy krajowe regulujące daną branżę są uzupełniane implementowanym prawem unijnym – dokładającym nowe obowiązki, bez uchylecia dotychczasowych, krajowych. Program powinien wprost zobowiązać resorty do przeglądu i usuwania krajowych obciążeń przy implementacji nowych regulacji unijnych, tak aby efektem była regulacja spełniająca jedynie minimalne standardy wymagane przez prawo Unii. Postulujemy również obowiązek przeglądu implementacji dyrektyw pod kątem możliwych uproszczeń.</p>		
55.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne	Pracodawcy RP	<p>W ramach działania 4.1. planowane jest przygotowanie wskazówek, jak właściwie implementować przepisy UE bez zwiększania obciążeń regulacyjnych nakładanych na przedsiębiorców. Wyznaczony termin (do końca 2027 r.) wydaje się zbyt odległy, dlatego też proponujemy jego skrócenie, np. do końca 2026 r. Należy podkreślić, że opracowanie jasnych wytycznych w proponowanym wyżej terminie pozwoli na ich szybsze wykorzystanie w pracach legislacyjnych, a tym samym ograniczy ryzyko nadmiernej regulacji i będzie sprzyjać zmniejszeniu obciążeń utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej.</p>		<p>Wyjaśnienie Prace w tym zakresie już trwają, a termin (2027 r.) nie oznacza, że wskazówki nie mogą być przygotowane wcześniej.</p>
56.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne	OFOP	<p>Należy rozważyć, zgodnie z zasadą „przeciwdziałania implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne” kwestię Art. 71b. Ustawy prawo przedsiębiorców. Nakładanie bowiem na beneficjentów Funduszy Europejskich (tak przedsiębiorców jak i organizacji pozarządowych) pośrednio (poprzez wytyczne) nadmiernych, nie wynikających wprost z regulacji unijnych powinny również podlegać deregulacji.</p>	<p>Dodać. „Zasada ta powinno również obowiązywać przy nakładaniu na beneficjentów Funduszy Europejskich niewymaganych bezpośrednio przez prawo unijne, obowiązków”.</p>	<p>Wyjaśnienie Kwestia beneficjentów funduszy europejskich będzie poddana pod rozwagę w przygotowywanych w tym zakresie wytycznych.</p>
57.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za	<p>W debacie publicznej często takie pojęcia jak: nadmierna implementacja, zbyt wczesne wdrażanie, zaostżanie przepisów</p>	<p>Sugeruje się, w celu zwiększenia czytelności przekazu, ujęcie w cudzysłów przytaczanych zwrotów.</p>	<p>Uwaga uwzględniona</p>

	zwiększającej obciążenia regulacyjne	pośrednictwem Biura Związku Województw RP	czy nawet nieproporcjonalne egzekwowanie prawa bywają traktowane jako synonimy, choć odnoszą się do różnych zjawisk.	W debacie publicznej często takie pojęcia jak: „nadmierna implementacja”, „zbyt wczesne wdrażanie”, „zaostżenie przepisów” czy nawet „nieproporcjonalne egzekwowanie prawa” bywają traktowane jako synonimy, choć odnoszą się do różnych zjawisk.	
58.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Opracowanie wskazówek w zakresie przeciwdziałania zwiększaniu obciążeń regulacyjnych przy implementacji prawa UE	Sugeruje się przeformułowanie wskaźnika: Wskaźnik: Publikacja wskazówek w zakresie przeciwdziałania zwiększaniu obciążeń regulacyjnych przy implementacji prawa UE	Wyjaśnienie Wskazówki zostaną opublikowane. Wydaje się, że kluczowe dla realizacji tego działania jest opracowanie dokumentu.
59.	Priorytet 4 Przeciwdziałanie implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne	NSZZ „Solidarność”	W części dot. przeciwdziałania implementacji zwiększającej obciążenia regulacyjne, projektodawcy słusznie zwracają uwagę na widoczne tendencje w Polskim ustawodawstwie to tzw. „gold-platingu” czyli nieuzasadnionej nadmiernej implementacji. Co do zasady implementując prawo europejskie, przepisy UE powinny być wdrożone w sposób efektywny, możliwie wierny i bezpośredni, tzn. „jeden do jednego”, ograniczając się do minimum koniecznego dla zapewnienia zgodności z wymogami Unii Europejskiej. Jednak należy również, zwrócić uwagę na ułomności tego rozwiązania, czego przykładem jest projekt ustawy o wzmocnieniu stosowania prawa do jednakowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości. Ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania. W tym przypadku przepisy krajowe powinny być		Wyjaśnienie Uwagi w tym zakresie pokrywają się z przedstawianym w Programie rozumieniem gold-platingu.

			zastosowane w zakresie odpowiadającym polskim realiom, tak aby nie były powtórzeniem zapisów dyrektywy, szczególnie ze względu na istniejący w Polsce porządek prawny i wymogi merytoryczne. Popieramy kierunek dot. przygotowania wskazówek w zakresie przeciwdziałania zwiększeniu obciążeń regulacyjnych przy implementacji prawa UE.		
60.	Obszar 2. System ewaluacji prawa	Pracodawcy RP	Zgadzamy się ze stwierdzeniem, że ewaluacja prawa zasługuje na szczególną uwagę. Zaznaczamy jednak, że jednym z czynników utrudniających ten proces jest nadmierne obciążenie administracji ciągłymi zmianami prawa. Jak wielokrotnie podkreślaliśmy, zmiany te wpływają w istotny sposób na przedsiębiorców, jednak nie tylko – powodują również wzrost zadań dla aparatu państwowego. Im bardziej zaskakujące i trudne do wprowadzenia zmiany, tym większego zaangażowanie wymagają także od administracji publicznej. Zasoby administracji są więc skierowane na monitorowanie zmian prawnych a nie na przeprowadzenie uporządkowanej i rzetelnej ewaluacji.		Wyjaśnienie Ze względu na wyzwania wskazane w tej uwadze Obszar II jest drugim obok ograniczania obciążeń filarem poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców w Programie regulacyjnym.
61.	Obszar 2. System ewaluacji prawa	ZRP	W obszarze drugim tj. systemu ewaluacji prawa cieszyć może zauważenie problemu niewielkiej ilości dokumentów „OSR ex post”. W przypadku projektów ustaw, których skutki często będą znane dopiero kilka lat po wejściu w życie przepisów, konieczność przeprowadzenia konsultacji ex post powinna być wpisywana obligatoryjnie do uchwalanego projektu ustawy. Ustawa, która staje się częścią obowiązującego prawa, nie może zostać zapomniana przez resort, który ją tworzył. Konieczny jest późniejszy stały monitoring danych regulacji. W ustawach innych niż rządowe (projekty poselskie, Senatu, prezydenckie, obywatelskie) także powinien być wymóg		Wyjaśnienie Wskazane problemy i wyzwania zostały zaadresowane w tej części programu.

			wskazania ministerstwa, które po odpowiednim czasie przeprowadzi analizę ex post regulacji uchwalonej z inicjatywy innej niż rządowa. Wesprzeć należy również pomysł dokonywania analizy ex post ustaw uchwalonych w przeszłości.		
62.	Priorytet 1 Podnoszenie jakości oceny wpływu	OFOP	Mimo zapowiedzi rządowych z 2024 analiza OSR ex post dotyczące sektora obywatelskiego nie została wykonana.	Dopisać „Niektóre ustawy, które są zobligowane ustawowo do przedstawiania sprawozdania z realizacji (np. ustawa o działalności pożytku publicznego, czy ustawa o ekonomii społecznej) przeprowadzania przy okazji OSR-ex post”.	Wyjaśnienie Nie jest zasadne, aby Program regulacyjny powielał informacje na temat obowiązku ustawowego.
63.	Priorytet 1 Podnoszenie jakości oceny wpływu	NSZZ „Solidarność”	Dokument wielokrotnie odnosi się do potrzeby deregulacji. Jednak należy podkreślić, że głównym celem powinno być skupienie się całościowo na efektywnym procesie legislacyjnym. Kluczowe jest opracowanie narzędzi, które doprowadzą do merytorycznego opracowania oceny skutków regulacji, w tym ex ante. Przedstawione dane, mają pomóc w podjęciu ostatecznej decyzji co do przygotowania projektu aktu normatywnego. Takie podejście, minimalizuje potrzebę rezygnacji z przyjętych rozwiązań prawnych w przyszłości.		Wyjaśnienie Program zakłada aktualizację formularzy do oceny wpływu i wytycznych w tym zakresie, co przyczyni się do poprawy jakości oceny wpływu w rządowym procesie legislacyjnym.
64.	Działanie 1.1. Przygotowanie nowych formularzy oceny wpływu regulacji	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Przygotowanie nowych formularzy OSR i OSR ex post oraz uproszczonego formularza OSR do projektów dokumentów rządowych niebędących ustawami	Sugeruje się przeformułowanie wskaźnika: Wskaźnik: Wdrożenie nowych formularzy OSR i OSR ex post oraz uproszczonego formularza OSR do projektów dokumentów rządowych niebędących ustawami	Wyjaśnienie Formularze nie wymagają specjalnej procedury wdrażania.
65.	Działanie 1.1. Przygotowanie nowych formularzy oceny wpływu regulacji	BCC	Wskaźnik: Przygotowanie nowych formularzy OSR i OSR ex post oraz uproszczonego formularza OSR do projektów dokumentów rządowych niebędących ustawami Termin: 2026/2027 Termin wykonania powyższego, bardzo ważnego zadania powinien być jak najszybszy, gdyż bez nowych,	Termin: II kw.2026	Wyjaśnienie Termin został uzgodniony z KPRM – Koordynatorem OSR odpowiedzialnym za działanie.

			poprawionych formularzy OSR oraz OSR ex post niemożliwa będzie poprawa jakości procedowanych projektów rozporządzeń i ustaw, a także przygotowanie dobrej jakości ocen skutków regulacji ex post.		
66.	Działanie 1.1. Przygotowanie nowych formularzy oceny wpływu regulacji	OFOP	System prawa nie dostrzega, a przez to często je dyskryminuje, organizacji pozarządowych dlatego organizacje od lat dopominają się o uwzględnienie w OSR również wpływu na zorganizowane społeczeństwo obywatelskie - wpływ na społeczeństwo ogólnie jest tu kategorią niewystarczającą.	Poprawić „Uwypuklone zostaną pola dla oceny wpływu na MŚP, NGO oraz analizy alternatywnych rozwiązań”	Wyjaśnienie W Programie uwypuklone zostały pola dla oceny wpływu na MŚP oraz analizy alternatywnych rozwiązań. Merytoryczna dyskusja nad tymi i innymi aspektami będzie prowadzona na dalszym etapie prac nad nowymi formularzami, zgodnie z harmonogramem zawartym w Programie.
67.	Działanie 1.2. Aktualizacja wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu i konsultacji publicznych	FOR	Postulujemy, aby program wprowadził mechanizmy, które tworzą bodźce do rzetelnych OSR i realnych konsultacji publicznych: <ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialność za OSR – wskazanie jednostek odpowiedzialnych za jakość OSR oraz wprowadzenie procedury ich korekty; • obowiązek określenia kosztów zapewnienia zgodności (compliance) dla przedsiębiorców i obywateli (według ustalonego modelu), oraz jasne wskazanie obszarów niepewności, gdy dane nie pozwalają na kompleksową ocenę; • obowiązek oceny, czy regulacja ogranicza wolność gospodarczą lub osobistą; jeśli tak – uzasadnienie konieczności i proporcjonalności oraz analiza mniej restrykcyjnych środków; • obowiązkowa ocena wpływu na konkurencję, w tym zwiększenie barier wejścia na rynek, utrudnienie funkcjonowania przedsiębiorców już na nim działających czy faworyzowanie określonej grupy podmiotów; • ograniczenie nadużywania trybów omijających konsultacje; każde odstępstwo powinno mieć jawne i rzetelne uzasadnienie, publikowane wraz z projektem. 		Wyjaśnienie Wskazane propozycje są już w większości zawarte w wytycznych do OSR. Aktualizacja wytycznych będzie miała również na celu przedstawienie ich w sposób przyjazny użytkownikowi.

68.	Działanie 1.2. Aktualizacja wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu i konsultacji publicznych	FOR	Program sygnalizuje możliwość opracowania klauzul przeglądowych (wygaśnięcia) (Działanie 1.2 w Obszarze 2). <i>Sunset clauses</i> są doskonałym narzędziem usuwania zbędnych czy szkodliwych przepisów. Program powinien proponować szerokie wprowadzenie klauzul w legislacji. Po pewnym czasie (np. 2–5 lat) powinna zostać dokonana ewaluacja obowiązujących, nowych przepisów, z szerokim udziałem obywateli i organizacji branżowych których dotyczy dany przepis. W przypadku negatywnej oceny regulacji, przepis bez ingerencji ustawodawcy traciłby swoją moc – bez konieczności podejmowania działań legislacyjnych.		<p>Wyjaśnienie</p> <p>W rządowym procesie legislacyjnym OSR ex post domyka cykl i stanowi punkt wyjścia do prac nad nową propozycją, w które włączana jest strona społeczna w ramach konsultacji publicznych. Umożliwia to opracowanie adekwatnych rozwiązań lepszych niż automatyczne eliminowanie przepisów z porządku prawnego. Stosowanie klauzul wygaśnięcia wiąże się z szeregiem wyzwań. Jednym z nich jest kwestia niepewności prawnej i braku stabilności. W przypadku, gdy ustawodawca w ostatniej chwili przedłuży prawo, lub pozwoli mu wygasnąć bez dodatkowych przepisów przejściowych, może powstać próżnia prawna. Klauzula wygaśnięcia sama w sobie nie zmusza do przeprowadzenia rzetelnej oceny skutków regulacji.</p>
69.	1 Działanie 1.2. Aktualizacja wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu i konsultacji publicznych	OFOP	Praktyka wysyłania konsultowanych aktów prawnych do wybranych (często bez jasnych kryteriów wyboru) podmiotów wymaga doprecyzowania, by minimum reprezentatywności zostało zachowane. Równocześnie konieczne jest precyzyjne rozdzielenie konsultacji publicznych od opiniowania, a także unormowanie włączenia do procesu opiniowania reprezentatywnych przedstawicieli organizacji pozarządowych. Tu propozycja organizacji pozarządowych jest od lat propozycja rozwiązań ustawowych dotyczących procesu stanowienia prawa.	<p>Tytuł działania „Działanie 1.2. Inicjatywa legislacyjna dotycząca ustawy o stanowieniu prawa” i odpowiednia zmiana opisu.</p> <p>Gdyby jednak propozycja osobnej ustawy nie była możliwa to proponujemy - obligatoryjne wprowadzenie w ministerstwach list, na które mogą zgłaszać się podmioty, które chcą być konsultowane w określonych obszarach czy tematach. Równocześnie proponujemy aby etap opiniowania był rozdzielony czasowo z procesem konsultacji publicznych, a akty prawne dotyczące działalności społecznej, w tym organizacji pozarządowych były poddane opiniowaniu przynajmniej - do czasu uregulowania reprezentatywnej formuły dialogu - z Radą Działalności Pożytku Publicznego.</p>	<p>Wyjaśnienie</p> <p>Wykaz podmiotów do wykorzystania w procesie konsultacji jest obecnie prowadzony przez MRiT na stronie internetowej do wykorzystania przez wszystkie resorty. Do wykazu można zgłosić się za pomocą dedykowanego formularza. Dodatkowo, w ramach działania dotyczącego efektywnego zaangażowania interesariuszy w proces legislacyjny zaplanowano powstanie strony internetowej poświęconej konsultacjom. Na stronie znajdują się materiały informacyjne dotyczące wiedzy o procesach konsultacyjnych i ocenie skutków regulacji. Dodatkowo planuje się prezentację narzędzi wspierających procesy konsultacyjne, w tym bazę podmiotów do opiniowania oraz konsultacji publicznych.</p>
70.	Działanie 1.3. Efektywne zaangażowanie interesariuszy w	ZRP	Dobrze, że twórcy programu zauważyli potrzebę rozbudowy funkcjonalności w elektronicznym Rządowym Procesie Legislacyjnym. W chwili obecnej portal		<p>Uwaga przyjęta do wiadomości</p>

	proces legislacyjny, w tym w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych		Rządowego Centrum Legislacji jest mało czytelny, zwłaszcza dla osób nie mających częstej styczności z legislacją jak np. przedsiębiorcy, którzy mogą być zainteresowani treścią wybranych przepisów, mogących w przyszłości dotyczyć prowadzenia ich działalności gospodarczej. Pożądane byłoby skonsultowanie zmian na portalu z partnerami społecznymi.		
71.	Działanie 1.3. Efektywne zaangażowanie interesariuszy w proces legislacyjny, w tym w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych	BCC	Wskaźnik: Narzędzie do konsultacji online w ramach eRPL, umożliwiające zaangażowanie interesariuszy w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych Wskaźnik: Przygotowanie portalu poświęconego konsultacjom Termin: 2027 Termin wykonania powyższego, bardzo ważnego zadania powinien być jak najszybszy, ponieważ umożliwienie udziału interesariuszy w prekonsultacjach, jak również w konsultacjach OSR <i>ex post</i> stanowi warunek poprawy jakości procesu konsultacji a w konsekwencji – jakości procedowanego projektu aktu normatywnego.	Termin: II kw. 2026	Wyjaśnienie Termin został uzgodniony z RCL, który jest odpowiedzialny za to działanie. Ponadto w przypadku OSR <i>ex post</i> w RPL dostępna jest już funkcjonalność umożliwiająca zgłoszenie komentarza do projektu, analogicznie do konsultacji projektu ustawy lub rozporządzenia.
72.	Działanie 1.3. Efektywne zaangażowanie interesariuszy w proces legislacyjny, w tym w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych	OFOP	Niestety stworzenie elektronicznej platformy konsultacji (były już takie rozwiązania) nie wpłynie na efektywne zaangażowanie interesariuszy (to warunek konieczny ale niewystarczający)	Dopisać “RCL we współpracy z organizacjami pozarządowymi (w tym reprezentującymi biznes) przygotuje akcję edukacyjno-promocyjną zachęcającą do uczestnictwa w konsultacjach. Ważnym wskaźnikiem w elektronicznej platformie powinno być wskazanie jak duży procent uwag zgłaszanych w procesie konsultacji został uwzględniony”.	Uwaga częściowo uwzględniona poprzez wskazanie, że na stronie znajdują się materiały informacyjne dotyczące wiedzy o procesach konsultacyjnych i ocenie skutków regulacji. Dodatkowo planuje się prezentację narzędzi wspierających procesy konsultacyjne, w tym bazę podmiotów do opiniowania oraz konsultacji publicznych. Jednocześnie należy zauważyć, że sam fakt, że stanowisko partnera społecznego zostało zgłoszone - nie świadczy o zasadności takiej uwagi i o tym, że zostanie ona uwzględniona.
73.	Działanie 1.3. Efektywne zaangażowanie interesariuszy w	NSZZ „Solidarność”	1. W przedłożonym projekcie programu regulacyjnego powinno się uwzględnić działania naprawcze w kontekście opracowywania raportów z konsultacji. Na		Wyjaśnienie Nowe wytyczne w zakresie OSR i konsultacji publicznych będą również omawiały kwestię sporządzania raportu

	proces legislacyjny, w tym w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych		<p>ten element wskazuje raport z kontroli NIK „Funkcjonowanie systemu oceny wpływu w rządowym procesie legislacyjnym” opublikowany w 2025 r. Raport z konsultacji pełni ważną funkcję dla organu wnioskującego, organów rozpatrujących projekt na dalszych etapach prac legislacyjnych oraz dla szerokiego grona osób i podmiotów zaangażowanych w opiniowanie, konsultowanie projektu lub po prostu obserwujących proces legislacyjny i stanowi ważny mechanizm zapewnienia transparentności tego procesu.</p> <p>2. W przedłożonym projekcie programu regulacyjnego nie uwzględniono problemu udziału podmiotów spoza legislacji w pracach nad projektami aktów prawnych. Niejednokrotnie w wykazie podmiotów do których został dany projekt przekazany do konsultacji nie są wskazane organizacje reprezentatywne w rozumieniu ustawy o RDS. Często w wykazie pojawiają się organizacje, co do których występuje wątpliwość z jakiego klucza zostały ujęte w rozdzielniku. Takie działanie uznajemy za nietransparentne z punktu widzenia pracy nad danym projektem ustawy. Zasady udziału w konsultacjach poszczególnych podmiotów powinny być uregulowane. Ustawa o RDS, jasno określa wymogi jakie musi spełnić organizacja, aby zostać uznaną za reprezentatywną i wejść w skład RDS. Sąd Okręgowy w Warszawie potwierdza status każdej z organizacji, której przedstawiciele zasiadają w Radzie Dialogu Społecznego.</p>		<p>z konsultacji.</p> <p>Nie wydaje się wskazane dodatkowe doprecyzowywanie konieczności przekazywania projektów do opinii organizacji reprezentatywnych, jeśli kwestie te są już regulowane ustawowo.</p> <p>Proces konsultacji publicznych jest komplementarny do procesu opiniowania i jego celem jest zaangażowanie jak największej grupy interesariuszy potencjalnie zainteresowanej projektem legislacyjnym.</p>
74.	Działanie 1.3. Efektywne zaangażowanie interesariuszy w proces legislacyjny	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Narzędzie do konsultacji online w ramach eRPL, umożliwiające zaangażowanie interesariuszy w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych	Sugeruje się przeformułowanie wskaźnika: Wskaźnik: Wdrożenie narzędzia do konsultacji online w ramach eRPL, umożliwiające zaangażowanie interesariuszy w ocenę funkcjonowania aktów normatywnych	Uwaga uwzględniona
75.	Działanie 1.4.	OFOP	w pełni popieramy ten postulat	-	Uwaga przyjęta do wiadomości

	Obowiązkowe konsultacje projektów ocen funkcjonowania aktów normatywnych				
76.	Działanie 1.4. Obowiązkowe konsultacje projektów ocen funkcjonowania aktów normatywnych	FOR	Popieramy ideę obowiązkowych konsultacji OSR ex post (Działanie 1.4 w Obszarze 2), ale ocena ta powinna mieć realny wpływ na obowiązujące prawo. Jeżeli OSR ex post wykaże nieskuteczność regulacji lub nadmierne koszty, powinien istnieć obowiązek przygotowania projektu deregulacyjnego w określonym terminie. Same konsultacje ex post bez obowiązku reakcji będą jedynie pozorne.		Wyjaśnienie Konsultacje są jednym z elementów procesu ewaluacji. Zgodnie z obowiązującymi wytycznymi ewaluacja domyka rządowy proces legislacyjny i stanowi punkt wyjścia dla kolejnego cyklu legislacyjnego.
77.	Działanie 1.5. Ewaluacja wieloletnich przepisów dotyczących działalności gospodarczej	OFOP	Ewaluacja wieloletnich przepisów dotyczące działalności gospodarczej i aktywności obywatelskiej powinny opierać się na systematycznym tworzeniu OSR ex post (patrz wyżej pkt 9), być może dotyczących jedynie wybranych przepisów.	Zmiana tytułu “Ewaluacja wieloletnich przepisów dotyczących działalności gospodarczej i ekonomii społecznej”	Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, dlatego też m.in. tytuły działań uwypuklają te kwestie. Nie wyklucza to podjęcia inicjatyw na rzecz organizacji pozarządowych, np. w ramach działania I.1.1. w zależności od otrzymanych od interesariuszy zgłoszeń.
78.	Działanie 1.5. Ewaluacja wieloletnich przepisów dotyczących działalności gospodarczej	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Wytypowanie rocznie co najmniej jednego obowiązującego aktu normatywnego lub jego części, dotyczącego podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, który wszedł w życie przed 2001 r. do oceny funkcjonowania	Do zrealizowania tak sformułowanego wskaźnika wystarczy wskazanie trzech aktów, bez dalszych prac. Propozycja zmiany zapisu na: Wskaźnik: Przeprowadzenie każdego roku ewaluacji co najmniej jednego obowiązującego aktu normatywnego lub jego części, dotyczącego podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, który wszedł w życie przed 2001 r. do oceny funkcjonowania W ten sposób, po zakończeniu programu Zespół ds. Programowania Prac Rządu powinien mieć co najmniej trzy przeprowadzone ewaluacje wraz z wnioskami i rekomendacjami.	Wyjaśnienie Opracowanie kompleksowej ewaluacji funkcjonowania aktu prawnego może trwać wiele miesięcy i musi się wpisać w kalendarz prac danego ministerstwa. Wytypowanie rocznie co najmniej jednego obowiązującego aktu normatywnego wiąże się z odpowiedzialnością polityczną właściwego ministra.
79.	Działanie 1.5. Ewaluacja	Izba Zawodowego Biznesu	Planowanie przeglądu „co najmniej jednego aktu rocznie” wydaje się skalą niewielką	Po słowie „wytypowanie” dodanie „na podstawie kryterium liczby skarg”	Wyjaśnienie Liczba skarg przedsiębiorców nie musi

	wieloletnich przepisów dotyczących działalności gospodarczej		wobec ogromu starego prawodawstwa. Warto doprecyzować metodykę typowania tych aktów – przykładowo czy priorytetem będą te o największej liczbie skarg przedsiębiorców		jednocześnie odzwierciedlać skali danego problemu. Typowanie aktów do ewaluacji opiera się zwykle na bardziej złożonych procesach decyzyjnych. Niemniej interesariusze mają prawo sygnalizować konieczność ewaluacji obowiązujących przepisów do organów za nie odpowiedzialnych.
80.	Działanie 1.5. Ewaluacja wieloletnich przepisów dotyczących działalności gospodarczej	BCC	Wskaźnik: Wytypowanie rocznie co najmniej jednego obowiązującego aktu normatywnego lub jego części, dotyczącego podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, który wszedł w życie przed 2001 r. do oceny funkcjonowania Jeżeli to Zespół ds. Programowania Prac Rządu ma być odpowiedzialny za wytypowanie do analizy ex post aktów normatywnych przyjętych przed 2001 rokiem, to nie powinno się to wiązać z konkretną liczbą takich aktów, ponieważ należy rozumieć, że „typowanie” nie jest sporządzeniem oceny ex post. Typowanie (czyli wskazanie), co do tematyki oraz liczby aktów normatywnych sprzed 2001 roku powinno stać się wynikiem analizy a następnie uzgodnień z poszczególnymi ministerstwami, które zostaną przez Zespół zobowiązane do przeprowadzenia takiej oceny.		Wyjaśnienie Zespół będzie wybierał akty do przeglądu w sposób opisany w uwadze. Wskaźnik określa cel minimum. Program nie wyklucza możliwości wytypowania większej liczby obowiązujących aktów lub ich części.
81.	Działanie 1.6. Przegląd w sektorach i testy prawa w rzeczywistości z inicjatywy własnej resortów	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Przeprowadzenie co najmniej 2 przeglądów obszarów prawa gospodarczego	Należy doprecyzować zapis o zakres czasowy – nie jest jasne czy chodzi o przeprowadzenie dwóch przeglądów przez najbliższe trzy lata, czy o przeglądy realizowane np. corocznie.	Wyjaśnienie Przewiduje się przynajmniej 2 przeglądy do 2028 r., czyli do końca obowiązywania Programu.
82.	Działanie 1.6. Przegląd w sektorach i testy prawa w rzeczywistości z inicjatywy własnej resortów	BCC	Wskaźnik: Przeprowadzenie co najmniej 2 przeglądów obszarów prawa gospodarczego Realizacja: właściwi ministrowie Termin: do końca 2028 Zaprezentowany powyżej Wskaźnik, czyli: <i>Przeprowadzenie co najmniej 2 przeglądów obszarów prawa gospodarczego należy zdecydowanie zwiększyć, ponieważ już w</i>		Wyjaśnienie Wskaźnik określa cel minimum 2 przeglądów. Nie jest wykluczone przeprowadzenie większej liczby takich przeglądów. Działanie to jest niezależne od działania 1.2, które dotyczy systemowych zmian deregulacyjnych.

			proponowanej liczbie 2 przeglądów jest on niespójny z Działaniem 1.2/Priorytet 1, gdzie wymienione są systemowe zmiany deregulacyjne dotyczące trzech obszarów: uproszczenie systemu podatkowego, wsparcie komponentu krajowego w kluczowych procesach inwestycyjnych spółek z udziałem Skarbu Państwa, a także przyspieszenie spraw sądowych. Ich termin realizacji zaplanowano już na 2027 rok. Należy więc zwiększyć zaplanowaną, ogólną liczbę do 5-6 przeglądów w okresie do końca 2028 roku.		
83.	Działanie 1.6. Przeгляд w sektorach i testy prawa w rzeczywistości z inicjatywy własnej resortów	PFR TFI S.A	Zaplanowanie kompleksowej ewaluacji rynku kolejowego cargo oraz transportu intermodalnego w celu identyfikacji oraz stopniowej eliminacji barier ograniczających rozwój tych rynków w tym barier celno-podatkowych.	Przewidziano też kompleksową ewaluację rynku kolejowego cargo oraz transportu intermodalnego w celu identyfikacji oraz stopniowej eliminacji barier ograniczających rozwój tego rynku, w tym barier celno-podatkowych, w szczególności z uwzględnieniem strategicznych inwestycji jak Port Polska, morskie terminale przeładunkowe oraz z uwzględnieniem zapewniania potrzeby zmniejszania emisyjności transportu cargo. Celem jest przygotowanie oraz uzgodnienie zmian w prawie prowadzących do deregulacji rynku kolejowego cargo. Wypracowanie rozwiązania powinny doprowadzić do usprawnienia i ułatwienia procesów rynkowych oraz wzmocnienia pozycji konkurencyjnej Polski, w szczególności jako łącznika pomiędzy Ukrainą a Europą Zachodnią w zakresie transportu kolejowego cargo.”	Uwaga nieuwzględniona Uwaga bardzo ogólna, jej uwzględnienie w Programie regulacyjnym wydaje się niecelowe.
84.	Priorytet 2 Usprawnienie przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych wynikającego z ustawy Prawo Przedsiębiorców	OFOP	Zgodnie z powyższymi założeniami zwracamy uwagę na konieczność monitorowania aktów normatywnych nie tylko wynikających z ustawy Prawo przedsiębiorców, ale całego prawa gospodarczego także tego dotyczącego ekonomii społecznej.	Odpowiednie zmiany w poszczególnych działaniach lub wspólne zdanie podkreślając, że prawo gospodarcze rozumie się szeroko, uwzględniając w tym ekonomię społeczną zgodnie z ustawą o ekonomii społecznej.	Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, dlatego też kwestie dotyczące przedsiębiorców zostały w nim uwypuklone.
85.	Priorytet 2	ZRP	Zmian wymaga również coroczny przegląd		Wyjaśnienie

	Usprawnienie przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych wynikającego z ustawy Prawo Przedsiębiorców		prawa gospodarczego wymaga zmian, gdyż jego dotychczasowe obowiązywanie w niewielkim stopniu wpłynęło na poprawę otoczenia prawnego w sferze prowadzenia działalności gospodarczej. Można mieć wątpliwości czy działania miękkie takie jak szkolenia dla ekspertów tworzących przeglądy i ujednoczenie wytycznych wystarczą, czy też jednak nie potrzebne są zmiany o charakterze prawnym. Tym niemniej oczekujemy pozytywnych modyfikacji na tym polu.		Problemy związane z funkcjonowaniem i skutecznością tego przeglądu zostały przedstawione w uzasadnieniu projektu uchwały, jak również w treści Programu. Uzasadniały one podjęcie interwencji legislacyjnej. Minister właściwy ds. gospodarki zainicjował proces, w wyniku którego przepisy dotyczące przeglądu zostały znowelizowane i weszły w życie 13.07.2025 r. W 2026 r. przegląd na nowych zasadach będzie przeprowadzony po raz pierwszy.
86.	Priorytet 2 Usprawnienie przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych wynikającego z ustawy Prawo Przedsiębiorców	NSZZ „Solidarność”	Wraz z wejściem w życie w lipcu 2025 r. nowelizacji ustawy Prawo przedsiębiorców zmianie uległy zasady przeprowadzania przeglądu prawa gospodarczego. Art. 70 ustawy Prawo przedsiębiorców stanowi, że Ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, oraz przedkładają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca informację o wynikach tego przeglądu za poprzedni rok kalendarzowy (w nowej formule obowiązek po raz pierwszy będzie realizowany w 2026 r.). Następnie Minister właściwy do spraw gospodarki będzie przekazywał informacje przedłożone mu przez ministrów kierujących działami administracji rządowej, wskazując termin nie krótszy niż 30 dni od dnia przekazania informacji do wyrażenia opinii. Do tej pory przegląd był przeprowadzony sześciokrotnie, ale bez wyraźnych efektów, wobec tego z zadowoleniem przyjmujemy nową formułę, w wyniku nowelizacji, przegląd będzie także konsultowany m.in. z Radą Dialogu Społecznego.		Uwaga przyjęta do wiadomości
87.	Działanie 2.1.	Urząd Marszałkowski	Wskaźnik: Opracowanie „Wytycznych do	Propozycja zmiany zapisu na:	Wyjaśnienie

	Opracowanie „Wytycznych do przeglądu prawa gospodarczego”	Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	przeгляdu prawa gospodarczego”	Wskaźnik: Opracowanie i publikacja „Wytycznych do przeglądu prawa gospodarczego” Samo opracowanie dokumentu nie oznacza jego zatwierdzenia i publikacji	Wytyczne będą opracowane na podstawie §155b Regulaminu pracy Rady Ministrów. Dlatego nie ma potrzeby dalszego doprecyzowania wskaźnika.
88.	Działanie 2.2. Opracowanie metodyki i narzędzi oznaczania norm prawnych metadanymi związanymi z oceną wpływu regulacji na gospodarkę	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	W trakcie prac zostanie uwzględniona ontologia Europejskiego identyfikatora prawodawstwa (ELI), w tym ontologia tego identyfikatora dla projektów legislacyjnych (ELI-DL) .	Użycie słowa „ontologia” w tym kontekście formalnie jest poprawne, ale brzmi nienaturalnie i hermetycznie w tekście legislacyjnym. W polskich dokumentach lepiej sprawdzi się określenie „model pojęciowy” lub „semantyczny model danych” Propozycja zmiany zapisu na: W trakcie prac zostanie uwzględniony model pojęciowy Europejskiego identyfikatora prawodawstwa (ELI), w tym model dotyczący projektów legislacyjnych (ELI-DL).	Wyjaśnienie Terminem „ontologia” (w kontekście ELI) posługuje się dokumentacja stworzona w dotychczasowej praktyce polskiego rozwoju Europejskiego identyfikatora prawodawstw (por. http://eli.gov.pl/ELI). O ile przyjąć, że model pojęciowy (ang. Conceptual model) to rodzaj szkicu lub planu, który służy zrozumieniu wymagań konkretnego systemu lub bazy danych, to pojęcie ontologia stanowi kompletny i sformalizowany system reguł, który służy współdzieleniu wiedzy i umożliwia zautomatyzowane wnioskowanie i współpracę. Celem działań sformułowanych w ramach Programu regulacyjnego jest wykorzystanie i rozwój dotychczasowego dorobku zarówno polskiego, jak i europejskiego (w tym polskiej ontologii ELI oraz ontologii wypracowanej przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej (ELI Ontology)).
89.	Działanie 2.3. Opracowanie założeń i planu wdrożenia/pilotażu sytemu monitorowania obciążeń administracyjnych	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Stworzenie założeń i planu wdrożenia pilotażu	Zapis jest formalnie poprawny, ale nie zakłada wdrożenia planu wdrożenia.	Uwaga uwzględniona poprzez doprecyzowanie tytułu działania .
90.	Priorytet 3 Ocena wpływu do projektów europejskich	OFOP	Chcielibyśmy zwrócić uwagę na możliwość i konieczność ściślejszej współpracy z partnerami spoza administracji na poziomie legislacyjnym Unii Europejskiej. To nie tylko dobre przygotowanie fiszek dla ekspertów, ale wypracowane we współpracy stanowiska i skoordynowane akcje rzecznicze rządu, samorządu i partnerów	Uzupełnić “Jednym z nowych elementów fiszki byłaby ocena czy planowana inicjatywa wpływa na polskich przedsiębiorców (zwłaszcza MŚP) informacje czy zawiera obciążenia administracyjne i jak była konsultowana z zainteresowanymi podmiotami”.	Wyjaśnienie Decyzją KSE z 27 lutego 2026 r. wprowadzono zmiany w systemie fiszek informacyjnych, Jednocześnie trwają prace nad aktualizacją wytycznych dla urzędników, tj. „Zalecenia w zakresie przeprowadzenia oceny wpływu w ramach

			spoza administracji może dopomóc w skutecznym wpływie na przyjazne rozwiązania na poziomie Europejskim. Tu dobre, choć niewystarczające jeszcze, przykłady współpracy (m.in. przy programowaniu kolejnych perspektyw finansowych UE) powinny wskazywać drogę i pozwalać uzyskiwać synergę w działaniach rzeczniczych		procesu legislacyjnego w Unii Europejskiej”. W dokumencie temat konsultacji jest również poruszany.
91.	Priorytet 3 Ocena wpływu do projektów europejskich	Pracodawcy RP	Należy uznać działanie na rzecz konstruowania Oceny Skutków Regulacji (<i>impact assessment</i>) z wyszczególnieniem wpływu na poszczególne państwa członkowskie i identyfikacja obciążeń administracyjnych za kluczowe dla budowy systemu identyfikacji problemów związanych z nadmiernymi obciążeniami płynącymi z legislacji unijnej.	Wyrażamy pełne poparcie dla inicjatywy. Postuluje się, aby ocena ta była dokonywana w ścisłym dialogu z organizacjami pracodawców.	Wyjaśnienie Decyzją KSE z 27 lutego 2026 r. wprowadzono zmiany w systemie fiszek informacyjnych, Jednocześnie trwają prace nad aktualizacją wytycznych dla urzędników, tj. „Zalecenia w zakresie przeprowadzenia oceny wpływu w ramach procesu legislacyjnego w Unii Europejskiej”. W dokumencie temat konsultacji jest również poruszany.
92.	Priorytet 3 Ocena wpływu do projektów europejskich	ZRP	Związek Rzemiosła Polskiego, jako aktywny uczestnik także europejskiego procesu legislacyjnego poprzez m.in. udział w międzynarodowych organizacjach pracodawców wspierać będzie wszystkie działania do zwiększenie głosu polskiego biznesu przy tworzeniu unijnego prawa. Szczególnie istotnym narzędziem pomocy w forsowaniu dobrych rozwiązań dla polskiej gospodarki byłby pomysł tworzenia polskiego OSR-u przepisów unijnych, wskazujących na skutki dla polskiego państwa i polskich przedsiębiorstw.		Wyjaśnienie Fiszka ma stanowić rodzaj oceny potencjalnych skutków regulacji do inicjatyw, które są dopiero zapowiedziane na poziomie UE. OSR są opracowywane do projektów wdrażających przepisy UE.
93.	Priorytet 4 Tworzenie piaskownic regulacyjnych	OFOP	Ograniczenie “piaskownic regulacyjnych” jedynie do innowacji technologicznych i sztucznej inteligencji wydaje się zbyt wąskim zawężeniem. Tego, czego potrzeba dodatkowo, to innowacji w zakresie problemów związanych z podstawowymi, narastającymi wyzwaniami jak globalne ocieplenie, problem demograficzny, deinstytucjonalizacją, nowym rynkiem pracy. Wydaje się, że szukanie innowacji w	dodać “Działanie 4.3. Przygotowanie systemu piaskownic regulacyjnych dla innowacji społecznych”	Wyjaśnienie Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rady Ministrów w zakresie kształtowania otoczenia prawnego wykonywania działalności gospodarczej, dlatego też kwestie dotyczące przedsiębiorców zostały w nim uwypuklone.

			tych obszarach – a to w dużej mierze obszar działania organizacji pozarządowych m.in. w zakresie ekonomii społecznej – warte jest wsparcia właśnie poprzez ograniczenie regulacji prawnych, które często ograniczają szukanie nowych, niekonwencjonalnych rozwiązań, a wspierają tworzenie „pseudoinnowacji”. Projektów, które pod pięknymi hasłami nie wprowadzają rzeczywistych zmian, ale są np. bezpieczne z punktu widzenia finansowania publicznego.		
94.	Działanie 4.2 Przygotowanie systemu piaskownic regulacyjnych dla sztucznej inteligencji	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	Wskaźnik: Uruchomienie systemu piaskownic	Propozycja doprecyzowania zapisu na: Wskaźnik: Uruchomienie systemu piaskownic regulacyjnych dla sztucznej inteligencji	Uwaga uwzględniona
95.	Dodatkowe propozycje	FOR	Postulujemy uzupełnienie programu o elementy pozwalające na realną ocenę skutków deregulacji, takich jak: •obowiązek publikacji (oraz opracowanie metodologii) aktualnych obciążeń administracyjnych, takich jak łączna liczba obowiązków informacyjnych, liczba wymaganych zgód lub pozwoleń w kluczowych obszarach oraz koszt ich uzyskania dla adresata normy prawnej, średni czas załatwiania sprawy, liczba wymaganych dokumentów, koszty administracyjne, prawne i <i>compliance</i> ; liczba stron obowiązujących regulacji; •opracowanie mierników sukcesu i porażki projektu; •wprowadzenie zasad odpowiedzialności za niewystarczające działania lub za przedstawianie nierzetelnych danych; •przyjęcie minimalnych standardów OSR jako warunku prowadzenia dalszych prac legislacyjnych – brak OSR lub jego nierzetelna sporządzenie oznaczałyby wstrzymanie prac nad projektem do czasu uzupełnienia.		Wyjaśnienie Działania podejmowane w Programie w zakresie usprawnienia przeglądu prawa gospodarczego mają doprowadzić docelowo do automatycznego identyfikowania obciążeń w aktach prawnych. Działania na rzecz podnoszenia jakości oceny wpływu docelowo powinny zapewnić solidną ocenę kosztów i korzyści projektowanej regulacji.

96.	Dodatkowe propozycje	Fundacja Sprawne Państwo	<p>W celu poprawy jakości regulacji w obszarze także prawa gospodarczego postulujemy zmianę uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 z późn. zm.) poprzez wprowadzenie możliwości opracowania przez organ wnoszący projektu aktu normatywnego we współpracy z członkami Rady Ministrów. Organ wnoszący powinien mieć możliwość powołania międzyresortowego zespołu do opracowania projektu aktu normatywnego, zaś w przypadku projektu aktu normatywnego wykraczającego poza zakres jego działania obowiązek powołania zespołu. Rozwiązanie to ograniczy rozbieżności pomiędzy członkami Rady Ministrów na późniejszych etapach rządowego procesu legislacyjnego, a w konsekwencji przyspieszy proces stanowienia prawa. Proponowane rozwiązanie poprawi jakość opracowywanych projektów poprzez uwzględnienie szerokiego spektrum informacji. W rezultacie projekt będzie zawierał kompleksowe rozwiązania. Opracowywanie projektów aktów prawnych w międzyresortowych zespołach będzie przeciwdziałać zjawisku silosowości oraz wzmocni koordynację działań Rady Ministrów. Opracowywanie projektu przez ekspertów z różnych resortów pozwoli na bezpośrednią i otwartą wymianę poglądów, co usprawni proces tworzenia prawa.</p>		<p>Wyjaśnienie Do powołania międzyresortowego zespołu dochodzi na mocy uchwały Rady ministrów lub zarządzenia Prezesa Rady Ministrów. Ministrowie pracują w zakresie swojej właściwości, jednak praktyką jest nawiązywanie współpracy z innymi organami na zasadzie dobrowolności (jak było np. w przypadku tzw. ustaw pakietowych, za które odpowiedzialny był minister właściwy ds. gospodarki). Zespół do spraw koordynacji procesu legislacyjnego wdrażającego deregulację, odpowiedzialny za prace nad systemowymi, pogłębionymi zmianami deregulacyjnymi w obszarach kluczowych również wpisuje się w zjawisko przeciwdziałania silosowości. Wydaje się też, że obowiązujący etap uzgodnień stanowi odpowiedź na podniesione kwestie – zgodnie z Regulaminem pracy RM projekt dokumentu rządowego podlega uzgodnieniom z członkami Rady Ministrów oraz Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, jak również uzgodnieniom pod względem prawnym z Rządowym Centrum Legislacji.</p>
97.	Dodatkowe propozycje	Fundacja Sprawne Państwo	<p>W celu poprawy jakości stosowania i ewaluacji także prawa gospodarczego postulujemy zmianę uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 z późn. zm.) poprzez dodanie w Dziale V paragrafów 151a-151e, a w konsekwencji zmianę tytułu całego</p>		<p>Wyjaśnienie W Programie przewidziano inicjatywy na rzecz wzmocnienia dialogu ze stroną społeczną, która jest głównym adresatem przepisów i stosuje je w praktyce. Mowa tu m.in. o: Działaniu II.1.3. Efektywne zaangażowanie interesariuszy w proces legislacyjny; Działaniu II.1.4.</p>

		<p>działu na „Działalność informacyjna Rady Ministrów oraz ocena i przegląd funkcjonowania aktów normatywnych”. W projekcie Programu regulacyjnego na lata 2026 – 2028 wskazano, że „Polscy przedsiębiorcy za największe problemy, z którymi borykają się prowadząc swoją działalność gospodarczą uznają: szybkie tempo zmian przepisów (76%)”. Znaczna liczba nowych przepisów utrudnia ich bieżące śledzenie nie tylko przedsiębiorcom, ale także pracownikom urzędów obsługujących organy administracji publicznej. Tym samym zasadne jest zobowiązanie członków Rady Ministrów do przygotowania i przeprowadzenia spotkań informacyjnych dla organów administracji publicznej. Podczas takich spotkań przedstawiciele tych organów mogliby wymieniać wątpliwości związane ze stosowaniem nowych przepisów. Jednocześnie takie spotkania pozwolą uzyskać członkom Rady Ministrów informacje dotyczące działalności organów. Spotkania urzędników różnych szczebli stanowiłyby skuteczniejszy i szybszy sposób komunikacji niż wymiana oficjalnej korespondencji. Spotkania informacyjne wzmocniłyby postrzeganie przez urzędników swojego urzędu jako jednego z wielu elementów większej całości, a tym samym powinny wpłynąć na ograniczanie zjawiska tzw. „Polski resortowej”. Wymiana poglądów na temat nowych przepisów prawa przez urzędników pozwoli szybciej zidentyfikować ich ewentualną sprzeczność z innymi przepisami lub luki prawne. Ponadto szerokie spojrzenie na nowo przyjęte przepisy przyspieszy identyfikację problemów związanych z ich stosowaniem w praktyce. W konsekwencji wymiana informacji pomiędzy urzędnikami różnych szczebli przyczyni się do</p>		<p>Obowiązkowe konsultacje projektów ocen funkcjonowania aktów normatywnych; czy o Działaniu II.1.6. Przegląd w sektorach i testy prawa w rzeczywistości z inicjatywy własnej ministerstw oraz centralnych urzędów administracji rządowej. W przypadku tworzenia nowych obowiązków dla przedsiębiorców opisy nowych usług pojawiają się na platformie internetowej biznes.gov.pl.</p>
--	--	---	--	---

		<p>przyśpieszenia korygowania błędów legislacyjnych, jak również poprawi jakość tworzonego prawa.</p> <p>Proponowane brzmienie przepisów Regulaminu:</p> <p>„Działalność informacyjna Rady Ministrów oraz ocena i przegląd funkcjonowania aktów normatywnych § 151a. 1. W terminie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia aktu normatywnego obejmującego istotną zmianę dotychczas obowiązujących przepisów prawa członek Rady Ministrów właściwy w sprawach regulowanych tym aktem przygotowuje i przeprowadza spotkanie informacyjne dla organów administracji publicznej, zwane dalej „spotkaniem informacyjnym”. 2. Minister może upoważnić do przygotowania i przeprowadzenia spotkania informacyjnego centralny organ administracji rządowej jemu podległy lub przez niego nadzorowany, zwany dalej „upoważnionym organem”.</p> <p>§ 151b. 1. Przez akt normatywny obejmujący istotną zmianę dotychczas obowiązujących przepisów prawa należy rozumieć akt normatywny, który w porównaniu ze stanem prawnym obowiązującym przed jego wejściem w życie:</p> <ol style="list-style-type: none">1) reguluje dziedzinę wcześniej nie regulowaną aktem normatywnym;2) rozszerza katalog adresatów aktu normatywnego;3) wprowadza sankcje za naruszenie obowiązków określonych w akcie normatywnym lub rozszerza ich zakres;4) zmienia definicje legalne. <p>2. Organem administracji publicznej jest organ administracji publicznej, o którym mowa w art. 5 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz.</p>		
--	--	---	--	--

			<p>1691).</p> <p>3. Członek Rady Ministrów lub upoważniony organ może zapraszać do udziału w spotkaniu informacyjnym inne niż określone w ust. 2 podmioty. Przepis § 151c ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 151c. 1. Spotkanie informacyjne jest prowadzone przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość.</p> <p>2. W terminie nie krótszym niż 3 tygodnie przed spotkaniem informacyjnym członek Rady Ministrów lub upoważniony organ przekazuje zawiadomienie o terminie spotkania informacyjnego, sposobie zgłaszania w nim udziału oraz sposobie przyłączenia się do spotkania informacyjnego członkom Rady Ministrów oraz wojewodom, którzy w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia przekazują je organom podległym i nadzorowanym.</p> <p>3. Członek Rady Ministrów lub upoważniony organ udostępnia informacje, o których mowa w ust. 2 w terminie nie krótszym niż 3 tygodnie przed spotkaniem informacyjnym w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.</p> <p>4. Organ administracji publicznej zgłasza zamiar udziału w spotkaniu informacyjnym najpóźniej na 5 dni roboczych przed wyznaczonym terminem spotkania informacyjnego. W zgłoszeniu organ wskazuje dane pracowników organu administracji publicznej upoważnionych do udziału w spotkaniu informacyjnym.</p> <p>§ 151d. 1. W toku spotkania informacyjnego członek Rady Ministrów lub upoważniony organ przedstawia informacje odnośnie do zmiany dotychczas obowiązujących przepisów prawa.</p> <p>2. Członek Rady Ministrów lub upoważniony organ w terminie 2 miesięcy</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>od dnia spotkania informacyjnego może opracować informację dotyczącą aktu normatywnego obejmującego istotną zmianę dotychczas obowiązujących przepisów prawa, którą przekazuje organom administracji publicznej uczestniczącym w spotkaniu informacyjnym. Przepis § 151c ust. 3 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 151e. 1. Członek Rady Ministrów lub upoważniony organ może ponownie przeprowadzić spotkanie informacyjne, w szczególności w przypadku zgłaszania przez adresatów aktu normatywnego obejmującego istotną zmianę dotychczas obowiązujących przepisów prawa problemów związanych z jego funkcjonowaniem.</p> <p>3. Do przygotowania i przeprowadzenia ponownego spotkania informacyjnego, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio § 151a - § 151d.”.</p>		
--	--	--	--	--	--